

Sverri - annar partur:
Bumbaðir av týskarum

Tað stóð nógv á hjá Sverra
undir krígnum, men hann
bar kortini boð í bý.

100% tryggileika?

Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur - 320870

Okkara maður í Ísrael: Støðan aftaná Sharon

Menakhem Ben Yami greiðir frá aktuella støðuni í Ísrael.

Køllskipanir til skip, idnað & handlar
Hitapumpur - Prosjektering - Montering

SUNWELL

deepchill™
Sunwell Deepchill™
is-skipan
- ein góð iløga

Royndir vísa, at góðskan á
fiskinum er munandi betri
við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Frásøgn frá
landsfundinum:
Hvaðani kom
toskurin aftaná
kreppuna?

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
ídnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Norsk rokveiða eftir tannfiski: Hava vit ligið sjóvarfallið av okkum?

Norðmenn rokast í Suðuríshavinum og selja síni gomlu
skip til Føroyar.

Almenna rættarfatanin aftur váttað:

Rættindi tikin frá fiskimonnum uttan lögfrøðisligar
grundgevingar.

Sveisi- og trygdarútgerð til skip

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur · 320870

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

19. desember 2005
Tað eru minus 11,7 stig og vindur av eystri. Um døgverðatið í dag blivu tveir mans bjargaðir, sum vóru strandaðir á tí lítlu oynni, sum liggur innanvers Møllersø - ella Fýroyynna, sum vit kalla hana. Á sjókortinum eitur oyggin Stone Island. Menninir høvdu staðið á oynni síðani sunnudagin og vórðu sæddir av ferðafólkabátinum, sum kom framvið - til alla lukku fyri teir. Tann eldri maðurin var illa á holdum komin, men hevði ikki fingið størvegis mein av kuldinum; tann yngri var betri fyri.

Jólaaftan 2005
Minus 10,5 stig og stilli inni á, men eitt fitt lot av norðri úti á. "Polar Nataarnaq" kom inn á veg til fiskiskap; teir komu úr Nuuk, har teir høvdu landað til Polar Seafood. Teir fiska rækjur og koyra alt í posar; skipið tekur um 180 tons av sekkjarækjum. Sum skilst hevur tað gingið væl hjá teimum. Við "Polar Nataarnaq" eru tveir færoyingar, og teir koma úr Vágnum.

Tann nýggi leiðarin á Sjómansheiminum og eg báðir vóru umborð og fingi ein kaffimunn og eitt prát við teir. Vit tósau eitt sindur um jólini, at tað nú einaferð er so, at tað altíð er best at vera heima hjá sær sjálvum á jolum. Eg minnst serliga væl, hvussu hugnaligt tað var á jolum, tá eg var smádrongur. Men tað ringasta var, at tað tók so langa tíð, til fólkíð reistist frá borðinum, so vit kundu fáa jólagávurnar.

Tað er nú einaferð so, og tað kemst ikki uttanum, at mamman er tað besta, og so koma ommurnar aftaná. Meðan vit sótu og prátaðu, rópti ein av brúnni og segði, at telefon

"Akamalik" hevur fiskað eina ónáttúrliga mongd av rækjum. Teir hava rundað gott 10.000 tons til eitt virði uppá 109 milliónir kr.

var til annan av vágamonnunum. Hann smiltist óført, tá hann kom niður aftur og segði, at tað var omman, sum ringdi.

Teir fingi so tey síðstu FF-bløðini og so nakrar Sosialar at lesa. Teir skuldu loysa kl. 13.00 til nýggjan túr.

Royal Greenland hevði metstóran umsetning í 2005. Teir hava rundað 4,5 milliardir, og - sum skrivað verður - er tað trolaraflotin og virkið í Wilhelmsshafen, sum hava staðið fyri tí størsta vøkstri-num hjá Royal Greenland.

28. desember 2005
Tað eru minus 13,6 stig og lot av norðri. "Akamalik" kom inn at millumlanda í morgun. Teir hava verið úti í 14 dagar og hava næstan fult skip; teir lögdu 180 tons upp og loystu aftur seinnapartin. "Akamalik" skal vera inni í Nuuk tann 9. januar at landa og skifta fólk.

"Ocean Tiger" skal inn í Íslandi tann 4. januar at

landa og skifta fólk. Sum skilst, so hava teir fingið eitt sindur eystafyri.

6. januar
Minus 15,3 stig í dag og lot av eystri. Hetta árið er byrjað gott, tá hugsað verður um veðrið fram við Sisimiut. Vit hava havt so at siga gott veður allar teir fyrstu dagarnar við kulda og hava verið niðri á - 17 stigum.

"Nanok Trawl", sum varð seldur til Polar Seafood, kom inn í dag eftir pakningi. Teir fóru avstað aftur, so skjótt sum alt var komið umborð.

Samanumtikið fyri árið 2005, so hava rækjurnar ikki verið so galnar til støddar, og prísurin hækkar stóðugt. Annars hevur veturin úti á í sjónum í Grønlandi verið sera lýggjur, og tað eru eingi tekin uppá nakran ís. Hinvegin hevur veðrið verið vánaligt í heyst - meira at kalla Eysturgrønlandsveður. Fiskað hevur verið mest sum allastaðni í heyst, tað

við siga bæði á syðru leiðunum og heilt vestur á markið til Kanada.

"Akamalik" hevur fiskað eina ónáttúrliga mongd av rækjum. Teir hava rundað gott 10.000 tons til eitt virði uppá 109 milliónir kr. Tað er ein øgilig mongd og ikki kann sigast annað enn, at tað er gott fiskarí - tað er vist. Sum sagt skulu teir inn at landa og skifta fólk tann 9. januar; teimum restar nøkur fá tons í fult skip. Teir byrjaðu túr tann 13. desember 2005.

Landsstýrið er komið við tí nýggju rækjukvotuni fyri árið 2006. Í Vesturgrønlandi er kvotan sett til 134.000 tons og í Eysturgrønlandi er kvotan sett til 12.400 tons. Ikki kann sigast annað enn, at tað er ein óføra stór kvota. Øll hesi tonsini skulu so býttast millum teir størri trolararnar og til teir, sum avreiða til virkini á landi.

Klaksvíkar Sjúkrahús
FO-700 Klaksvík

Sjúkrarøktarfrøðingur til Anæstesideildina

Søkt verður eftir sjúkrarøktarfrøðingi til anæstesideildina frá 01.03.06 ella eftir nærri avtalu.

Førleikakrøv

Góðkenning sum sjúkrarøktarfrøðingur.
Prógvi sum anæstesisjúkrarøktarfrøðingur.
Góð samstarvsevni.

Setunartreytir

Løn- og setunartreytir samb. sáttmála millum Felagið Føroyskar Sjúkrarøktarfrøðingar og Fíggingarmálaráðið.

Fyrimun hevur umsøkjari, ið býr so tætt við arbeiðsstaðin at hann kann hava vakt I.

Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til Annfríð Winther, tlf. 455463 lokal 403, ella Jonu Nielsen, fyrstøðukvinnu lokal 106.

Umsókn við avriti av prógvi, autorisation og møguligum viðmælum skulu sendast til:

Umsjónarmannin,
Klaksvíkar Sjúkrahús,
FO-700 Klaksvík.

Umsóknarfreist 03.02.2006.

Uppboðssøluprísirnir í Føroyum hægri enn í Íslandi

Eftir at nýggja uppboðssølan hjá okkum hevur virkað í eitt ár ber eisini til at staðfesta gongdina við at sammeta við uppboðssøluprísirnar í Íslandi. Og sigast kann, at teir hava so ikki verið lakari í Føroyum. Íslenska Fiskifretir hevði í seinasta blað eina uppgerð yvir miðalprísirnar á uppboðssølu-

num í Íslandi, og vit geva teir upp í íslenskum krónum, sum eru um 10% av okkara.

Í Íslandi var prísurin fyri sløgðan tosk íkr. 163 pr. kg í 2005. Á okkara fiskamarknaði var hann kr. 17,40. Hýsuprísurin var Íslandi íkr. 96, og hjá okkum kr. 10,09. Brosma kostaði í Íslandi íkr. 52, og hjá okk-

um kr. 5,15, og fyri longu var prísurin í Íslandi íkr. 75 og hjá okkum kr. 11,35.

Munurin er størstur á longu og minstur á brosmu. Og fyri tosk og hýsu tykist prísurin hjá okkum at vera heldur hægri.

Tað skal leggjast afturat, at fiskaprísirnir sum so eru nógv lægri í Íslandi. Størsti parturin av veið-

uni verður avreidd til virkir hjá reiðarunum, sum stórt sæð seta prísir sjálvir. Vit hava beint nú sæð eina avrokning frá línubáti, har størsti parturin av veiðuni var stórir toskur. Her liggur miðalprísurin um íkr. 100 pr. kg.

Tað er í hvussu er hugaligt at vita, at her hava vit so eina skipan sum virkar.

Okkara maður í Ísrael: Ísraelskur politikkur á einum krossvegi

Vit hava biðið Menakem Ben Yami, sum er kendur av okkara lesarum sum fiski-vinnuserfrøðingur, um eina viðmerking til aktuella støðuna í Ísrael. Hann skrivar:

Tað knappliga fallið hjá Sharon frá valdinum og frá ísraelskum politikki er at sammeta við, tá forarin dettur av einum snartoki, sum koyrir 200 km um tíman.

Víst er onkur næsti maður at taka yvir, men trupulleikin er bert tann, at eingin veit, hvagar tann upprunaligi tokførarin ætlaði sær. Í besta fall vistu teir bert, hvør var fyrsta støð, har tókíð skuldi steðga.

Mótsett øðrum stórum leiðarum í søguni hjá Ísrael, so sum Móses, Josva, David kongur og David Ben Gurion, hevði Sharon ikki eina greiða kós, hóast hann var ein framúr taktikkari bæði í politikki og kríggi.

Tað eru bert fá ár síðan, hann byrjaði at fara frá einum víðgongdum høgrapolitikki til meira at koma í samsvar við hóvligar politiskar leiðarar, sum dugdu at síggja, at tað slapst ikki undan hjá Ísrael at taka seg aftur av hersettum arabiskum øki.

Stutt eftir at hann gjørdist forsætisráðharri í Ísrael, kunngjordi hann eina nýggja kós. Sum hann segði: "Soleiðis sum eg síggi tað hiðani (t.v.s. sum forsætisráðharri) er ikki tað sama, sum eg havi sæð tað hagani".

Tað stóra
"Big Bang"

Fyri kortum var Sharon, leiðarin í størsta flokkinum í Ísrael, mið-høgra Likudflokkinum, orsök til tað, sum ísraelar kallaðu "Bing Bang", sum er orðatakið, sum av mongum verður nýtt um heimsins skapan. Hann gjørdi hetta við at fara úr Likudflokkinum og at stovna ein nýggjan politiskan flokk undir síni leiðslu, kallaður Kadima, ið merkir "Fram-eftir". Teir flestu av limunum hjá Likud í Knesset, tinginum, og ísraelsku stjórnini, fylgdu honum. Tað sama gjørdi fleiri av fremstu leiðarunum í Arbeidaraflokkinum. Tann týðningarmesti av hesum var Shimon Peres, fyrr-

Virkandi forsætisráðharri í Ísrael er 60 ára gamli Ehud Olmert, sum hevur verið borg-meistari í Jerusalem í 10 ár. Mett verður at nýggi flokkurin hevur framvegis góðar møguleikar at vinna valið við honum sum borg-meistara.

verandi floksformaður og fleiri ferðir forsætisráðharri. Hetta var eisini ein kollveltandi hending.

Sharon var ørkymlaður av teirri sera høvdu mótstøðuni frá høvdu kjarnuni í Likud móti ísraelsku afturtøkuni úr Gaza. Hendan andstøðan átti meirilutan á floksleiðsluni, sum gjørdi alt fyri at forða fyri umrøddu ætlan, sum Sharon helt vera neyðuga.

"Big Bang" var seinasta stigið av eini hóvligari gongd ímóti at loysa Ísrael-Palestina trupulleikarnar. Hetta er ein gongd, sum eisini hevur búnað í fólkinum í fleiri ár. Sharon, sum tann taktikkari hann var, hevði sæð hesa gongd í fólkinum, sum feigið vildi ofra land fyri frið. Spurningurin er bert, um hann fylgdi fólkinum av sannføring ella av taktikki. Øðrumegin fylgdi hann sinnalagsskiftinum hjá ísraelsku fólkinum, og hann var eisini eggjaður til tess av sínum mongu stuðlum, sum eisini høvdu bakkað hann upp, tá hann stóð fyri sínum høgraráki.

Valið
Umrødda "Big Bang" gjør-

di eisini tað, at Knesset útskrivaði framskundaða valið, sum er ásett at vera 28. mars. Allir ísraelskir flokkar byrjaðu sínar fyrrireikingar. Teir kendu seg allar, sum um teir ikki vistu, um teir vóru keyptir ella seldir. Meiningskanningarnar, sum aftaná fótbóltin er fremsti ítróttur hjá ísraelsmonnum, bendu á ein politiskan jarðskjálfta. Flokkurin hjá Sharon, sum øðrumegin stóð sum ein ímynd av tjóðskaparligari styrkti og hinumegin sum ein ímynd av samráðingarvilja, var mettur at fáa 1/3 av atkvøðunum, og hetta kom at minka um partin hjá stórt sæð øllum hinum flokkunum. Likud, gamli flokkurin hjá Sharon, sá út til at fara niður í helvt.

Tað sama sá út til at fara at henda við hóvliga miðflokkinum Shinui. Tað tyktist eisini at fara atkvøður til Sharon frá hóvliga vinstraveinginum sum Arbeidaraflokkinum, og her er serliga talan um stuðlarnir hjá Peres. Tað tyktist, sum at nógv halda, at: "Tá nú Sharon er byrjaður at fremja tað, sum vit hava mælt til í ártíggir, latið okkum so stuðla honum. Hann er tann einasti sum kann savna flestu møguleg í eini tjóðskaparligari semju, og sum kann seta víðgongdu religiøsu tjóðskaparmenninir uppá pláss".

Heilabløðingin

Tað undrar, at heilabløðingin hjá Sharon, sum hevur gjørt, at hann hevur ligið uttan vit, tyktist ikki at skapa tær stóru broytingarnar á politiska leikpallinum. Hetta vísir, at demokratiska stýrisskipanin hjá Ísrael virkar, sum hon eigur.

So skjótt tað gjørdist greitt, at Sharon hevði mist vitið, tók næstimaður hansara við. Hetta er figgiarmálaráðharrin Ehud Olmert, sum gjørdist borg-meistari í Jerusalem aftaná Teddy Kollek, sum vit hava skrivað um fleiri ferðir. Stjórnin og samfelagið annars helt áfram

at virka sum vanligt. Afturat hesum fekk Olmert allan tann stuðul, sum hann kundi droyma um frá øllum sínum politisku feløgum og eisini frá stuðlunum hjá Sharon í Kadima. Og meira enn hetta. Leiðarar úr øllum teimum politisku flokkunum, eisini argastu mótstøðumonnunum hjá Sharon, hava sagt seg stuðla Olmert, inntil hann er rættuliga komin í sessin at sita, og tástani, tá hetta er hent, verður hildið áfram við valstríðnum.

Tað hava verið tvey undantøk frá vanligum lívi. Virðisbrævamarknaðurin í Tel Aviv hevur staðfest eitt fall uppá 5%, og allir fjølmiðlar nýta meginpartin av sínu orku at senda frá Hadessa sjúkrahúsinum í Jerusalem, har Sharon er innlagdur og fær sínar viðgerðir. Hetta hendir, hóast - og kanska júst tí - at sjálvt um Sharon hórar undan, so verður hann ikki stjórnarleiðari. Læknarnir tosa ikki um annað enn tann varandi heilaskaðan, sum Sharon eftir øllum at døma hevur fingið, og fólk tyktist at góðtaka missin av teirra væl umtókta stjórnarleiðari sum ein part av lívinum.

Vanliga kenslan millum viðmerkjarar er, at fallið í virðinum á virðisbrøvum kemur av óvissuni, sum støðan hevur ført við sær. Hetta hendir eftir, at árið 2005 hevur verið eitt tað besta fyri Ísrael, tá hugsað verður um figgjarligan vøkstur á flestu økjum. Kursirnir eru farnir upp alt farna árið, men væntað verður, at tá íleggjarar fara at síggja, at alt gongur sum vanligt, fara kursirnir at rætta seg aftur. Hetta vísir seg longu, meðan eg skrivi hetta, og útlitini fyri Sharon eru meira enn ivasom. Kortini eru kursirnir farnir 1-2% upp aftur. Í miðeystri annars gongur alt sína vanligu gongd.

Uttanríkispolitikkur
Tað kunnu ikki væntast týðandi uttanríkispolitisk stig í Ísrael áðrenn valið.

Menachem Ben Yami er sjálvur hóvligur ísraelari. Tí er tað áhugavert at kenna hansara sjónarmið.

Palestinarrar skulu eisini hava val hendan mánaðin. Teir koma at hava nógv mikið við sínum egnu viðurskiftum bæði undan og aftaná valið. Roknast kann við framhaldandi sjálmorðsbumbarum, sum fara at royna at órógva lívið í Ísrael. Men hesir fara sum vanligt at fáa aftur við somu mynt. Alt hetta vil halda áfram, inn-

til palestinar fáa Sharon líknandi leiðarar, sum fara at tora at seta teir víðgongdu uppá pláss. Tástani kann roknast við at sleppast kann víðari á teirri Bush-stuðlaðu leiðini til frið, har fortreytin er, at vápn verða tikin frá yvirgangsfelagsskapum sum fyrsta stig fram á leiðini til frið og framstig.

FF-blaðið
www.fiskimannafelag.fo

Vit hava útgerðina

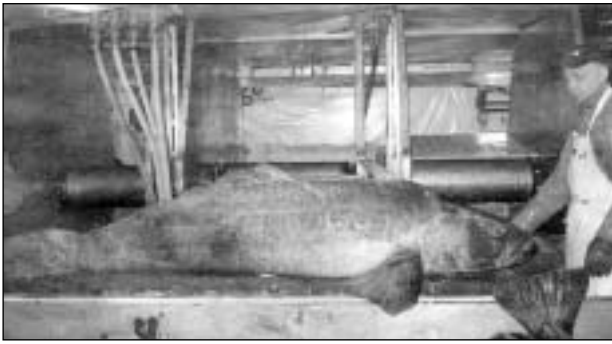
- Flóttitrol
- Botntrol
- Rækjutrol
- Snurpunótir
- Aliútgerð
- Annað

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Vestara bryggja 12
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

Norsk rokveiða eftir tannfiski: Hava vit ligið sjóvar- fallið av okkum?

Tað hevur ongantið eydnast føroyingum at gera seg galdandi uttanfyri okkara heimspart viðvíkjandi fiskiveiðu. Men tað hevur hinvegin eydnast hjá norðmonnum, og skal her verða nevnt eitt dømi.

Fyri nøkrum árum síðani keyptu vit ein gamlan norskan línubát "Frøyanes" til Føroya úr Noregi. Teir gomlu eigararnir skiftu skipið um við eitt nýtt skip, sum gav teimum nýggjar móguleikar. Undan jólum kundi ein lesa í norskum bløðum, at hetta skipið hevur gjørt eitt rættilig kvett í Suðurishavinum á veiðu eftir tannfiski. Teir hava á nýggjum túri eftir 11 fiskidøgum fingið 70 tons til eitt virði, sum er meira enn 7 mio. norskar krónur, og hetta verður sett at vera eitt ævintýr uttan líka, og er størsta veiðan nakar norskur línubátur nakrantíð hevur fingið.

Royndirnar frá tveimum báðum seinastu árunum vísa, at "Frøyanes" kann veiða alla sína kvotu uppá 50-60 samdøgur í økinum, har teir hava loyvi suðuri við Suðurlín.

Tær royndir, teir hava gjørt, gera teir eisini betri færr fyrri at veiða skjótt, og reiðarin Stig Ervik er sera væl nøgdur. Í fjørheyst vóru eisini betri ís-veiðurskifti, og hetta saman við betri veiðu og hægri prísnum, nevniliga um kr. 100 fyri kg., ger útslitið framúr. Dagsveiðan var í fjør dupult so stór sum árið frammanundan. Í fjør roknaðu teir við at veiða fyri 16-17 mio Nkr., sum er ein trífalding av

veiðuni fyrsta árið har niðri.

Sum við aðrari fiskiveiðu, so gongur eisini upp og niður við veiðuni, men teir mettu undan jólum at kunna veiða fyri 20 mio. í tveir mánaðir. Hetta skuldi givið ein manningarpátt upp á um kr. 450.000.

"Frøyanes" fór úr Noregi tann 27. oktober, og tað vóru 40 samdøgur at sigla. Á leiðini niður vóru 7 mans við. Restin av manningin varð flogin niður, so tá farið varð til fiskiskap, vóru teir 18 mans, iðroknað 2 eftirlitsmenn. Talan er nevniliga um eitt dygt eftirlit, og er her talan um skipaðan fiskiskap.

Sum nevnt er prísurin á tannfiski góður, og hetta er eisini stórus fiskur. Tann størsti vígaði um 150 kg, og gevur hetta eitt samlað virði uppá kr. 15.000 fyri ein fisk. Veitt verður á 1500-1600 metra dýpi, og tað eru um 20 skip úr ymiskum tjóðum, sum hava loyvi at veiða á hesum leiðum. Størsta dagveiðan var um 15 tons, so hetta kann skjótt gerast nógvur peningur, tá dagveiðan kann vera 1,5 mio. Veiðan var so stór, at tað bar ikki til at veiða við meira enn hálvum reiðskap, so tað kundi arbeiddast undan.

Sigast kann, at her er talan um heilt onnur viðurskifti enn tey, vit eru von við. Reiðarin er heldur ikki fyrri nothing, tá tað kundi eydnast honum at sleppa av við gamla "Frøyanes" til Føroya sum ein útróðrarbát fyri ein fyrri hann sera rímiligan prís!

Kunngerð um sjálvbodna arbeiðsloysistrygging fyri løntakarar

Við heimild í § 13 í løgtingslóg nr. 113 frá 1997 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávísing við seinni broytingum verður ásett:

§ 1. Rætt til at tekna trygging hava persónar, sum hava inntøku frá útlenskum arbeiðsgevara, ið ikki er A-inntøka, og sum annars lúka treytirnar í løgtingslóg nr. 113 frá 1997 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávísing, við seinni broytingum, um so er, at inntøkan eftir skattalógini hevði verið A-inntøka, um arbeiðsgevarin hevði heimting her á landi.

Upptøka og skjalprógv

§ 2. Umsókn um trygging skal latast Arbeiðsloysisskipanini. Í umsóknini skal umsøkjarin vátta at lúka treytirnar í § 1, og kann Arbeiðsloysisskipanin krevja skjalprógv fyri hesum.

Stk. 2. Tryggingin kann í fyrsta lagi fáa gildi frá tí degi, Arbeiðsloysisskipanin hevur fingið skrivliga umsókn. Harumframt skal viðkomandi fylla út og undirskriva serligt umsóknarblað frá Arbeiðsloysisskipanini.

Stk. 3. Umsóknarblaðið við neyðugum upplýsingum skal vera Arbeiðsloysisskipanini í hendi í seinasta lagi 14 dagar eftir, at viðkomandi hevur fingið boð frá Arbeiðsloysisskipanini um at útfylla og undirskriva umsóknarblaðið. Annars fellur umsóknin um upptøku burtur.

Stk. 4. Arbeiðsloysisskipanin kann í serligum førum víkja frá freistini, nevnd í stk. 3.

Gjald

§ 3. Gjaldið til sjálvbodnu tryggingina er kr. 3.000 árliga.

Stk. 2. Gjaldið verður rindað Arbeiðsloysisskipanini árliga frammanundan. Gjaldast skal fyrstu ferð, samstundis sum tryggingin verður teknað, og verður síðani rindað Arbeiðsloysisskipanini einaferð árliga eftir uppkravi.

Stk. 3. Kemur tryggingin ikki í gildi við ársbyrjan, skal fyrstu ferð rindast eitt lutfalsligt gjald av árliga gjaldinum.

§ 4. Er tryggingartakari í eftirstøðu, og Arbeiðsloysisskipanin hevur sent honum áminning við boðum um, at tryggingin fer úr gildi, um eftirstøðan ikki er goldin innan 14 dagar eftir, at áminningin er send,

og eftirstøðan framvegis ikki er goldin, tá freistin er farin, fer tryggingin úr gildi.

Útgjald

§ 5. Tryggingin skal hava verið í gildi samanhangi í minsta lagi 1 ár, áðrenn tryggjaði hevur rætt til útgjald.

§ 6. Viðvíkjandi útgjaldi av arbeiðsloysisstuðli, arbeiðsávísing og arbeiðsskapandi tiltøkum, kærnum og reglum annars er løgtingslóg nr. 113 frá 1997 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávísing, við seinni broytingum, og við tilhoyrandi kunngerðum galdandi. Tó verður útrokningargrundarlagið móttikna lønarinntøkan, sum ikki er A-inntøka eftir skattalógini.

§ 7. Í samband við útgjald av arbeiðsloysisstuðli kann Arbeiðsloysisskipanin krevja skjalprógv fyri inntøkuni seinastu 12 mánaðirnar.

§ 8. Tá tryggingartakarin fær rætt til útgjald av arbeiðsloysisstuðli, heldur gjaldsskyldan til sjálvbodnu tryggingina uppá, við endan av tí mánaðinum rætturin til arbeiðsloysisstuðul varð staðfestur.

Stk. 2. Heldur gjaldsskyldan ikki uppá við ársenda, verður eitt lutfalsligt gjald av árliga gjaldinum endurrindað.

Uppsøgn

§ 9. Tann tryggjaði hevur rætt til skrivliga at siga upp tryggingina við einari freist uppá ein mánað til tann fyrsta í einum mánaði.

Stk. 2. Fer tryggingin ikki úr gildi við ársenda, verður eitt lutfalsligt gjald av árliga gjaldinum endurrindað.

Aðrar reglur

§ 10. Fer sjálvbodna tryggingin úr gildi, kann inntøka, tryggjað eftir hesari kunngerð, takast við í útrokningargrundarlagið eftir vanligu skipanini sum A-inntøka eftir teimum har galdandi reglum.

§ 11. Henda kunngerð fær gildi frá 1. januar 2006.

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina, 15. oktober 2005.

Alfred Petersen (sign.) formaður.

/ Ernst Jacobsen (sign.)

Citroen C2

Til sølu fyri 119.000

Motorur: 1.4 bensin við 75 hk.
Koyrt: 13.000 km. **Árg:** nov. 2003

líkri-roykjara bilur – hevur havt 1 eigara. Er sum spildurnýggjur.

Útgerð: orig. alu-felgur, el-rútar, el-spegl v/hita, air-condition, veloursetur, orig. radio/CD, tokulyktir, fjarst. centrallás, hiti í setrum, v.m. Felgur við pikadekkum fylgja við. **Tlf. 21 19 96**

SANSIR TEL 355335

ALS hevur til endamáls at veita fíggarligan stuðul til arbeiðsleys, at virka fyri böttum móguleikum hjá arbeiðsleysum at fáa arbeiði og at umsita arbeiðsávísing fyri føroyska arbeiðsmarknaðin. Á ALS starvast í løtuni 19 fólk. Virksemd hjá ALS er í høvuðsheitum lógarásett. Ovastu leiðsluna hevur stýrið fyri ALS, sum - eftir tilmæli frá arbeiðsgevara- og løntakarafelgunum á arbeiðsmarknaðinum - verður valt av Føroya Landsstýri.

ALS

Arbeiðsloysisskipanin
Postsmoga 3022 • FO-110 Tórshavn
Tel 349550 • Fax 349551
als@als.fo • www.als.fo

Kunnngerð um útgjaldsdagar í 2006

Við heimild í løgtingslóg nr. 113 frá 13. juni 1997 við seinni broytingum um arbeiðsloysis-trygging og arbeiðsávísing, § 16, stk. 4, hevur stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina fyriset:

§ 1. Fyri 2006 verður arbeiðsloysis-stuðul útgoldin fyri í alt 252 dagar.
Stk. 2. Umframt leygar- og sunnudagar verður ikki útgoldið fyri hesar halgidagar:

- Skírhósdag (13. apríl)
- Langafríggjadag (14. apríl)
- 2. páskadag (17. apríl)

- Dýra biðidag (12. mai)
- Kristi himmalsferðardag (25. mai)
- 2. hvítusunnudag (5. juni)
- 1. jóladag (25. desember)
- 2. jóladag (26. desember)

§ 2. Henda kunnngerð fær gildi frá 1. januar 2006 og er galdandi fyri alt árið 2006.

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina, 8. desember 2005.

Alfred Petersen (sign.) formaður.

/ Ernst Jacobsen (sign.)

ALS hevur til endamáls at veita figgjargigan stuðul til arbeiðsleys, at virka fyri bøttum møguleikum hjá arbeiðsleysum at fáa arbeiði og at umsita arbeiðsávísing fyri føroyska arbeiðsmarknaðin. Á ALS starvast í lútuni 19 fólk. Virksemd hjá ALS er í høvuðsheitum lógarásett. Ovastu leiðsluna hevur stýrið fyri ALS, sum - eftir tilmæli frá arbeiðsgevara- og løntakarafeløgnum á arbeiðsmarknaðinum - verður val t av Føroya Landsstýri.

Arbeiðsloysisskipanin
Postsmoga 3022 • FO-110 Tórshavn
Tel 349550 • Fax 349551
als@als.fo • www.als.fo

Toll- og Skattstova Føroya Stýrið

Fyribilsskráseting 2006

Skal fyribilsskatturin verða rættur, mugu vit hava rættar upplýsingar um B-inntøku og frádráttir.

B-inntøka

B-skatturin í 2006 verður roknaður út frá teimum upplýsingum, tú hevur givið á sjálvuppgávuni 2004.

Er B-inntøkan broytt í 2005, verða broytingarnar tiknar við í fyribilsskattaskránni 2006.

Frádráttir

Hevur tú frádráttir, er neyðugt at upplýsa okkum um teir.

DIS-skipanin

Sigilir tú, ella fert tú at sigla undir DIS-skipanini, eigur tú at fyribilsskráseta teg við arbeiðseftirlønargjaldinum, sum svarar til 1% av væntaðu DIS-inntøkuni.

Rættingar/fráboðanir

Oyðublað til at rætta ella skráseta fæst á Toll- og Skattstovuni, í peningastovnum, á posthúsum, og kann verða heintað á heimasíðuni: www.tollskatt.fo

Tú ert vælkominn at fáa upplýsingar um, hvørjar skrásetingar vit hava um tíni skattaviðurskipti.

á Argjum, 6. januar 2006

Toll- og Skattstova Føroya Stýrið

Írestandi skattur og AM-gjald 2005

Freistin at gjalda írestandi skatt og írestandi AM-gjald fyri skattaárið 2005 er 31. januar 2006. Verður gildið innan henda dag, slepst undan eykagjaldinum á 4%.

Útrokningarforrit er at finna á heimasíðuni www.tollskatt.fo

Eisini ber til at rokna írestandi skattin út í bóklínginum "Skattinum 2005", ið øll húski fáa í januar 2006.

Tá skatturin verður goldin, skal viðmerkjast: p-tal og "Skattur 2005". Gjaldið skal setast inn á eina av hesum kontum hjá Føroya Gjaldstovu:

Føroya Banki	6460	260.005.8
Føroya Sparikassi	9181	185.012.3
Norðoya Sparikassi	9865	185.016.9
Suðuroyar Sparikassi	9870	100.090.0

á Argjum, 6. januar 2006

Fiskimálaráðið

Kunning um telefonstuðul

Føroya Løgting hevur samtykt at seta úr gildi lögtingslóg nr. 96 frá 6. juni 1997 um stuðul til telefon-útreiðslur hjá langfarasjómonnum frá 31. desember 2005.

Ásett er somuleiðis, at umsóknir um telefonstuðul skulu vera Fiskimálaráðnum í hendi í seinasta lagi 31. mars 2006.

Umsóknir, sum koma inn eftir 31. mars 2006 verða ikki viðgjørðar.

Lønjavningarstovan

Skarphjeðin

Hesa myndina høvdu vit í blað nr. 356.

Sluppin er TG 594 "Skarphjedinn", sum kom til Føroyar í 1916.

Hon flutti til Sørvágs 1931 og varð tá skrásett VA1.

Varð síðan seld inn á Toftir í 1947 og varð tá merkt FD 5.

Hon broytti navn 1949 til "Høganes", og stendur nú á landi sum eitt fornminni.

Hon varð bygd í Rye í

1885, og kallaðist tá "James Spurgeon".

Vit hava fingið fingið fyra nøvn og tey eru:

Nr. 5. Magnus Hentze, undir Skarði, Sandur.

Nr. 6. Johan Mortensen, Sandur, ættaður úr Hovi.

Nr. 19. Poul Hentze, Undir Skarði, Sandur. Beiggi Magnus.

Um onkur kennist við hinar, vilja vit fegin frætta.

Hvussu gróðurin í havinum ávirkar tilgongd av smáfiski - “hvaðani kom toskurin?”

Petur Steingrund, Fiskirannsóknarstovan

Inngangur

Eg skal í stuttum greiða lesarum FF-blaðsins frá fyriestrinum, sum eg helt á landsfundinum hjá Føroya Fiskimannafelagi 29. desember 2005. Hóast tað longu eru nøkur ár síðan kreppuna, valdi eg at viðgera tíðarskeiðið fyrri og eftir kreppuna, ikki minst tí at menn hava sýnt hesum tíðarskeiði stóran áhuga. Fiskifrøðingar hava eisini sýnt hesum tíðarskeiði serstakan áhuga, tí tað gjørdist greitt, at tað var neyðugt við nýggjum og meira víttfevnandi kanninum, um ein skuldi kunna spáa um gongdina í toskastovninum.

Kreppan fyrst í nítiárunum var eyðkend av fiskaloysi. Vanliga er árliga toskaveiðan á føroyska landgrunninum millum 20 og 40 túsund tons (Talva 1). Árliga veiðan av toski í 1991-1994 var minni enn 10 túsund tons, sum er tað minsta í umleið hundrað ár, um vit ikki taka seinna veraldarbardaga við (1939-1945). Í 1995 fór toskaveiðan á føroyska landgrunninum upp á umleið 23 túsund tons og í 1996 heilt upp á 40 túsund tons, sum er av tí mesta, sum er landað eitt einstakt ár.

Hvat fiskifrøðin lærir okkum

Fiskifrøðin lærir okkum, at árgangsstyrkin er av stórum týðningi fyri fiskiskapin. Her verður hugsað um tilgongd av smáum fiski til fiskastovnin, og kann tað samanberast við, hvussu nógv børn fara í fyrsta flokk. Árgangsstyrkin er ógvuliga ójovn og tann størsti árgangurin kann vera millum tíggu og hundrað ferðir størri enn tann minsti árgangurin. Er ein góður árgangur fyrst komin inn í fiskiskapin, kann hann halda fiskiskapinum uppi í fleiri ár. Hinvegin fer fiskiskapurin niður í einki, um bert vánaligir árgangir koma inn.

Ein skuldi trúð, at tað skuldi komið góð tilgongd, tá gýtingarstovnurin var stórus, men soleiðis plagar ikki at vera. Hinvegin má gýtingarstovnurin ikki gerast ov

lítill, tí tá verður tilgongdin heldur ikki góð.

Árgangsstyrkin er vanlig lögð fóst longu eftir fáum vikum ella mánaðum. Tí er møguligt at meta um árgangsstyrkina hjá t.d. toski í Barentshavinum longu umleið trýggjar mánaðir eftir gýting. Tí varð farið undir yngulkanningar undir Føroyum longu í 1972 við teirri vón, at yngulkanningarnar kundu siga, hvussu góðir árgangirnir av toski o.ø. kom at vera. Tíverri vísti tað seg seinni, at yngulkanningarnar ikki kundu brúkast til at siga, hvussu tilgongdin av toski undir Føroyum kom at verða (Mynd 1).

Støðan áðrenn kreppuna

Í áttatiárunum fylgdu yngultølini veruligu tilgongdini av toski rímliga væl, og føroyskir fiskifrøðingar hildu tí, at yngulkanningarnar góvu eina góða ábending um árgangsstyrkina. Fiskaloysið í 1991-1994 kom sera óvæntað, tí yngultølini í seinni helvt av áttatiárunum vóru rímliga høg. Fyrst í nítiárunum vóru yngultølini hinvegin sera lág, og tí varð ikki væntað, at toskurin skuldi koma aftur í bræði.

Stovnsmetingar hava verið gjørdar síðan 1961 og tí høvdu fiskifrøðingar eitt 30 ára tíðarskeið við gýtingarstovni og tilgongd. Tað vísti, at gýtingarstovnurin helst skuldi vera yvir 50 túsund tons fyri at geva góða tilgongd. Við tað at gýtingarstovnurin í 1992 kom heilt niður á 21 túsund tons, var væntandi, at tilgongdin komandi árin kom at vera vánalig.

Vert er at leggja til merkis, at fiskifrøðingar góvu tilmæli, sum vóru í samsvari við teirra vitan tá. At vitanin ikki var nøktandi er ein onnur sök. Her var ikki bert talan um føroyskar fiskifrøðingar, tí fiskifrøðingar úr fleiri londum vóru við til at gera stovnsmetingarnar. Vitanin, sum stovnsmetingarnar bygdu á, var “gott latin” í fiskifrøðingshøpi og er framvegis nøktandi fyri mangar fiskastovnar. Hetta verður ikki sagt sum undanførsla, men bert fyri at vísa á, at fiski-

frøðingar gjørdur tað frægesta teir kundu. Tað hevði til dømis verið ábyrgdarleyst at sagt í 1993 - við tí tilfari, sum var til taks -, at fiskiskapurin fór at mennast munandi komandi árin.

Tveir góðir

árgangir bjargaðu toskafiskiskapinum Í 1994 og 1995 var stór tilgongd av 2 ára gomlum smáfiski (árgangirnir frá 1992 og 1993). Vert er at leggja til merkis, at fiskurin vaks skjótt. Eftir trimum árum fór fiskiskapurin frá 6 túsund tons (1993) til 40 túsund tons (1996). At síggja til var fiskurin í 1996 “gamal”, men aldursgreiningar vístu, at 68 % av toskinum (í vekt 54 %) var bert trý ella fyra ára gamal. Hetta er tó ikki øll søgan, tí fimm og seks ára gamal toskur var at finna í veiðini í størri mun enn væntað og orsakirnar til tað eru ikki greiddar til fulnar. Útrokningar benda á, at umleið 10 % av toskaveiðuni í 1996 var “løgín”.

At ein søguliga lítill gýtingarstovnur og søguliga lág yngultøl kundu geva so góða tilgongd vísti, at hvørki yngultøl ella gýtingarstovnurin kundu geva nakað boð uppá, hvussu tilgongdin kom at verða. Eitt mark er tó fyri, hvussu langt gýtingarstovnurin kann fara niður, men tað markið var so ikki nátt í 1992. Hinvegin er eingin orsök at royna at vita, hvar tað markið liggur.

Nýggjar kanningar

Tann óvæntað góða tilgongdin av 1 ára gomlum smáfiski í 1993 og 1994 vesi týðiliga, at tað var neyðugt við nýggjum kanninum. Í 1990 var longu farið undir kanningar av gróðri á landgrunninum. “Gróður” eru evarska smáar algur, sum flóta í sjónum í stórum tali. Tær eru føddi hjá djóraeti, sum aftur er føddi hjá t.d. nebbasild. Í 1996 varð farið undir eina nýggja yvirlitstroling og

árið eftir vórðu magakanningar og merkingarroyndir settar í verk. Úrslitini frá hesum kanninum vísa týðiliga, hví toskastovnurin háttaði sær soleiðis, sum hann gjørdi.

Gongdin í gróðrinum høvuðsorsøkin til gongdina í fiskiskapinum

Tá menn spyrja, hvagar toskurin fór fyrst í nítiárunum, er frægesta svarið, at hann var ikki til. Tann vánaligi gróðurin í 1990-1992 (og helst eisini í 1988-1989) gjørdi, at lítið var til av mati. Harvið var lítill tilgongd av smáfiski og toskurin vaks seint. Tað gjørdi ikki støðuna betri, at veiðitrystið síðst í áttatiárunum var sera høgt.

Merkingarroyndir vísa, at toskur sera sjáldan fer til onnur havøki. Harvið er ikki sagt, at ávísar nøgdir av toski ikki møguliga leitaðu sær til økir á føroyska landgrunninum, sum vóru óatkomulig hjá reiðskapi, t.d. upp í sjógvin. Men tað er sera ósannlíkt, at allur toskurin, sum varð fiskaður í 1996, skuldi vera til í 1993, men bert hevði fjalt seg. Vit mugu rokna við, at tað er ómøguligt at fjala so stórar nøgdir av toski uttan, at onkur fiskimaður hevði rakt við fyrr ella seinni. Tíverri vóru ongar merkingarroyndir við Føroyar fyrst í nítiárunum, og tí ber ikki til at staðfesta eina møguliga ferðing til onnur havøki. Hinvegin gjørdur íslendingar merkingarroyndir, og tær geva onga ábending um, at toskurin í 1996 kom úr Íslandi.

Tá so gróðurin í sjónum gjørdist góður í 1993-1995 broyttust viðurskiftini heilt. Nú var nóg mikið av føði til smáfiskin og tí gjørdist tilgongdin góð. Við tað at toskurin vaks skjótt, vaks toskastovnurin skjótt og var hetta høvuðsorsøkin til góða fiskiskapin í 1996.

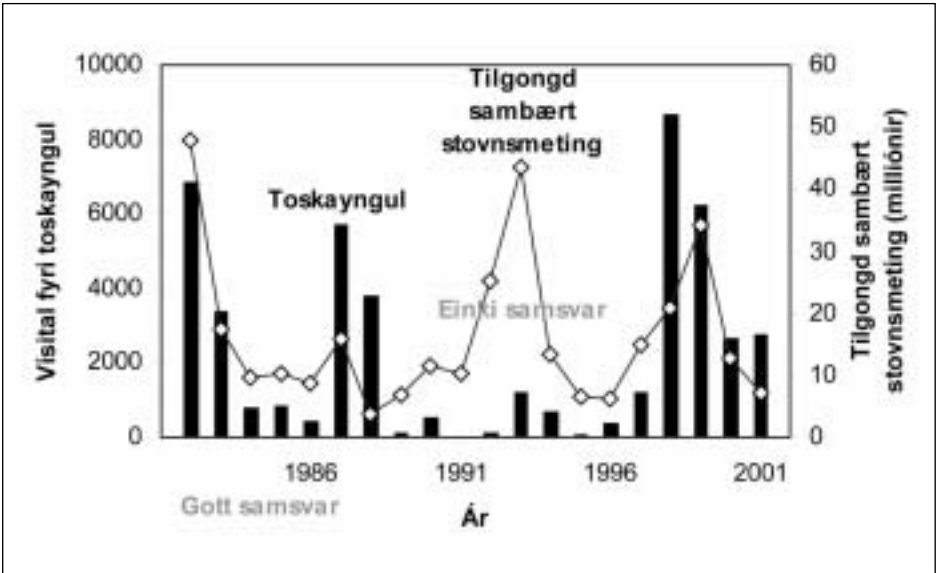
Hvussu gróðurin og toskur nær landi ávirka tilgongd av smáfiski

Ár	Veiða (tons)	Veiða (tús. tons)	I stjerna fyri hvørji 10 tús. tons	Viðmerkingar
1906	18510	19	**	
1907	19802	20	**	
1908	11809	12	**	
1909	19025	20	**	
1910	21882	22	***	
1911	31406	31	****	
1912	38718	39	****	
1913	33228	33	****	
1914	30580	31	****	1. veraldarbardagi
1915	19810	20	**	1. veraldarbardagi
1916	17785	18	**	1. veraldarbardagi
1917	18155	18	**	1. veraldarbardagi
1918	23180	23	***	1. veraldarbardagi
1919	43408	43	*****	
1920	17726	18	**	
1921	12088	12	**	
1922	19315	19	**	
1923	25553	26	***	
1924	45197	45	*****	
1925	38296	38	****	
1926	44066	44	*****	
1927	45172	45	*****	
1928	30303	30	****	
1929	26506	27	***	
1930	33022	33	****	
1931	45418	45	*****	
1932	44046	45	*****	
1933	37087	37	****	
1934	35495	35	****	
1935	32125	32	****	
1936	34758	35	****	
1937	28839	29	***	
1938	23755	24	***	
1939	6399	6	*	2. veraldarbardagi
1940	8113	8	*	2. veraldarbardagi
1941	6559	7	*	2. veraldarbardagi
1942	6791	7	*	2. veraldarbardagi
1943	9850	10	*	2. veraldarbardagi
1944	7847	8	*	2. veraldarbardagi
1945	8646	9	*	2. veraldarbardagi
1946	30485	30	****	
1947	30903	31	****	
1948	20712	21	***	
1949	28134	28	***	
1950	35973	36	****	
1951	35076	35	****	
1952	30259	30	****	
1953	27055	27	***	
1954	36170	36	****	
1955	38583	39	****	
1956	27828	28	***	
1957	31393	31	****	
1958	27807	28	***	
1959	25856	26	***	
1960	39224	39	****	
1961	21598	22	***	
1962	20967	21	***	
1963	22215	22	***	
1964	21078	21	***	
1965	24212	24	***	
1966	20418	20	***	
1967	23562	24	***	
1968	29930	30	****	
1969	32371	32	****	
1970	24183	24	***	
1971	23010	23	***	
1972	18727	19	**	
1973	22228	22	***	
1974	24581	25	***	
1975	36775	37	****	
1976	39799	40	****	
1977	34927	35	****	
1978	26585	27	***	
1979	23112	23	***	
1980	20513	21	***	
1981	22963	23	***	
1982	21489	21	***	
1983	38133	38	****	
1984	36979	37	****	
1985	39484	39	****	
1986	34595	35	****	
1987	21391	21	***	
1988	23182	23	***	
1989	22068	22	***	
1990	13487	13	**	
1991	8750	9	*	Fiskaloysi
1992	6396	6	*	Fiskaloysi
1993	6107	6	*	Fiskaloysi
1994	9046	9	*	Fiskaloysi
1995	23045	23	***	
1996	40422	40	*****	Fiskidagaskipanin
1997	34304	34	****	
1998	24005	24	***	
1999	19906	20	**	
2000	22433	22	***	
2001	28883	29	****	
2002	39086	39	****	
2003	29281	29	***	
2004	17287	17	**	

Talva 1. Heildarveiða av toski á føroyska landgrunninum. Frá 1906 til 1960 er veiðan á Føroya Banka uppií.

Ár	Visital fyrir gróður	Toskur nær landi (tús. tons)	Verulig tilgongd (milliónir)	Útroknað tilgongd (milliónir)	Munur
1991	5.53	3	11.4	12.2	-0.8
1992	7.08	1	10.1	21.0	-10.9
1993	10.08	2	25.4	29.4	-4.0
1994	11.82	2	43.3	33.9	9.4
1995	12.29	9	13.4	15.1	-1.7
1996	6.74	19	6.8	4.9	1.9
1997	7.65	16	6.3	6.3	0.0
1998	8.45	7	15.2	13.0	2.2
1999	10.79	5	21.7	19.3	2.4
2000	16.24	4	35.8	31.6	4.2
2001	15.78	8	13.7	22.2	-8.5
2002	3.55	17	7.2	2.8	4.4
2003	7	16	9.5	5.8	3.7

Talva 2. Gróður, toskur nær landi og tilgongd av 1 ára gomlum smáfiski.

Mynd 1. Yngulkanningar og verulig tilgongd av toski.

Gróðurin í sjónum er vanligasta mestur í mai-juni. Gróðurin ger í stóran mun av, hvussu nógv føði er hjá toski komandi árið, tað vil siga frá juli til juni komandi ár. Tá gróðurin er góður, er nógv føði, og livilkindini hjá 1 ára gomlum smáfiski eru góð og øvugt (Talva 2).

Men tað er ikki bara føðin, sum er avgerandi fyrir tilgongdina av smáfiski. Tað er eisini av stórum týðningi, hvussu nógv verður etið burtur av tí 1 ára gamla smáfiskinum. Her er toskur tann størsti syndarin, tað vil siga, at toskur etur tosk (kannibalisma).

Tað áhugaverda er, at tað er nøgdin av toski nær landi (Talva 2), sum er avgerandi fyrir tilgongdina av 1 ára gomlum smáfiski. Merkingarroyndir hava víst, at árinu eru sera ójovn, hvussu nógv er til av toski nær landi. Tá nógvur toskur er nær landi er lítil tilgongd av 1 ára gomlum toski og øvugt. Tað er ikki heilt greitt, hvat tað er, sum hendir. Toskurin nær landi tekur pláss og føði frá smáfiskinum og etur helst smáfiskin í ávísan mun. Men tað tykist greitt, at toskurin nær landi ikki er førur fyrir at eta smáfiskin

niður í nóg stóran mun. Smáfiskurin verður helst eisini í ávísan mun stygdur út frá landi og verður etin av toski úti á vanligari toskaleið. Magakanningar vísa, at 1 ára gamal toskur er at finna í toskamagum á 60-150 metra dýpi og at henda kannibalisma er nóg stór til at avgera árgangsstyrkina.

Toskurin, sum kemur nær landi, er vanligasta millum 55 og 75 cm til støddar og er oftast rak - rakari enn toskar á landgrunninum annars. Mest er av toski nær landi, tá føðilíkindini eru vánalig. Í 2000, tá tað var nógv føði, vóru bert umleið 4000 tons av toski nær landi, meðan tað í 1996 (lítið av føði) vóru umleið 19000 tons. Støðufiskur nær landi er vanligasta ikki rak, og hann er ikki við í hesum tølunum. Nøgdirnar av støðufiski nær landi eru helst lítlar í mun til fisk, sum er komin av vanligari toskaleið inn móti landi.

Tað ber til at meta um, hvussu nógvur toskur er komin nær landi. Tað er eitt greitt samband millum, hvussu feitur toskur in á landgrunninum sum heild er, og hvussu nógv av toski er komin nær

landi. Tað er eisini eitt greitt samband millum, hvussu feitur toskurin er og hvussu nógvir toskar + upsar, sum eru um føðina. Við tað at bæði toskur og upsi eta hvítingsbróður, er neyðugt at taka upsan við. Tá tað er lítið av mati pr. høvd, er toskurin rak og øvugt.

Harvið er møguligt at rokna út, hvussu tilgongdin av toski kemur at verða, bert ein veit, hvussu gróðurin hevur verið (eitt mát fyrir, hvussu nógv er til av føði) og hvussu nógv er til av toski og upsa í mun til føðina (eitt mát fyrir kannibalisma). Útrokningin samsvarar rættiliga væl

við veruleikan (Talva 2) og er neyvari enn flestu líknandi útrokningar fyrir aðrar fiskastovnar í Norðuratlantshavi.

Samandráttur

Fiskifrøðingar høvdu gýtingarstovn og yngultøl at halda seg til, tá teir settu um tilgongd av smáfiski fyrst í nítíárunum. Hesi mát høvdu til tá givið eina nøkulunda ábending um, hvussu tilgongdin av smáfiski kom at verða. Tað broyttist fullkomiliga, tá ein søguliga lítil gýtingarstovnur saman við sera lágu yngultølum vísti seg at geva góða tilgongd mitt í nítíárunum. Nýggjar kanningar vísa, at tilgongd av smáfiski er eitt úrslit av føðinøgd (gróðri í sjónum) og kannibalisma. Kannibalisman er størst, tá tað er nógvur raktoskur nær landi, sum aftur er eitt úrslit av, hvussu nógvur fiskur (toskur + upsi) er um føðina.

Neyðugt er tó at tryggja sær, at gýtingarstovnurin av toski ikki verður so lítil, at hann ikki er førur fyrir at geva góða tilgongd. Í øðrum lagi er neyðugt at hava so nógvan tosk, at maturin ikki fer til onnur fiskasløg og verur í havinum.

Tað hevur fleiri ferðir hent, at ein lítil toskastovnur hevur givið góða tilgongd av smáfiski. At halda toskastovninum á einum lágu støði er tó eingin borgin fyrir at fáa góða tilgongd av smáfiski. Kannibalisman (raktoskur nær landi) er eitt úrslit av, hvussu nógvur fiskur (toskur + upsi) eru um føðina. Tað kann hugsast, at tá lítið er til av toski, eru umstøðurnar hjá upsa góðar, og nøgdin av toski + upsa er stór, hóast nøgdin av toski er lítil. Upsin kann tí møguliga halda toskinum niðri, um veiðitrýstið eftir toski er stórt.

Skipaeftirlitið

Skipaeftirlitsfólk

Skipaeftirlitið søkir eftir einum skipaeftirlitsfólki.

Starvið er í høvuðsheitum skrivstovuarbeiðið / málsviðgerð og inniber m.a. hesar uppgávur:

- Umsiting og eftirlit við undirveitarum
- klassaeftirlit
- málsviðgerð og uppfylging av sýnum
- luttaka í tvørgangandi uppgávum á Skipaeftirlitinum, undir hesum verkætlanum

FØRLEIKAKRØV

- Til starvið kreivst viðkomandi utbúgving sum t.d:
- skipsverkfrøðingur
- verkfrøðingur sum er serkønur innan sjóvinnu
- maskinmeistari við víðkaðum maskinmeistaraprógvi og sjóvinnubrævi sum skipsmaskinstjóri, STCW III/2
- góð evni at samskifta á føroyskum, norðurlendskum og enskum máli

Ynskiligt er, at umsøkjari hevur starvsroyndir.

Fyrir munur er, um umsøkjari hevur kunnleika til góðskustýring (kvalitetsstýring), ISM og ISPS.

Í starvinum er møguleiki at fáa eftirútbúgving innan viðkomandi arbeiðsøki.

SETANARTREYTI

Starvið verður lønt sambært avtalu millum Fíggiarmálastýrið og avvarðandi yrkisfelag. Setanarøkið fevnir um Fiskimálastýrið og stovnar undir tí, umframt hini aðalstýrini og Løgmannsskrivstovuna. Tænastustaðurin í løtuni er Skipaeftirlitið í Miðvági.

Tann, ið settur verður, má tí kunna tola broytingar í starvinum, og at økið verður umskipað til eisini at fevna um aðrar uppgávur í Fiskimálastýrinum.

UMSÓKNIR

Umsóknir saman við avriti av prógvum og møguligum viðmælum skulu vera Skipaeftirlitinum í hendi í seinasta lagi 1. februar 2006, kl. 14.30.

Umsóknir skulu sendast til:

Skipaeftirlitið,
Postsmoga 26,
370 Miðvágur

Fyrispurningar viðvíkjandi starvinum fáast við at ringja til Skipaeftirlitið á tlf. 355600 og tosa við Óla Hans Hammer Olsen, deildarstjóra.

Sjómat ger teg klókan

Gransking í hvussu heilsan ávirkast av tí, ein etur, bendir á, at tess meira sjómat er á matarskránni, betur er heilsan hjá fólki.

Hjartatrúppulleikar er tann størsta orsøkin til, at fólk gerast sjúk og doyggja í USA. Gransking vísir, at um fólk eta meira av sjómati, sum inniheldur omega fitisýrur, so minkar vandin fyri hjartasjúkum 20%. Hetta kom fram á ráðstevnu, har sjómat og heilsa var á skránni. Á ráðstevnuni luttóku granskarar, embætisfólk og matvørufrøðingar.

Granskingarúrslitini vísa somuleiðis, at kvinnur, sum eru við barn ella geva bróst og samstundis eta sjómat, sum inniheldur omega3, fáa klókari børn.

(Kelda: Intrafish.no)

- Góðgæti
- Viðublið
- Soft ice
- Milki shake
- Bakaravørur
- og mangt annað

Kioskin hjá Ingu

v/ Ingu Joensen
Sandavágur – tlf. 333839

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Bjargingarútgerð

á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar,
bjargingarvestar, eldslökkkiútgerð, bjargingar og
trygdarútgerð.

Umboð fyri kenda
danska merkið
"Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirtrivilsdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartransponderar
- Eldslökkjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Soden
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatións	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SÝN og Service,
sum vit eisini gera

Klaksvíkar Sjúkrahús
FO-700 Klaksvík

Ortopædkirurgiskur skómakari
& bandagistur frá SAHVA

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur frá SAHVA verða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 31. januar 2006 og á Landssjúkrahúsinum 1. - 3. februar 2006. Tíð fæst við at ringja á tlf. 45 54 63, mánadag og týsdag frá kl. 10 - 12, í seinasta lagi 24. januar 2006.

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Upp- og afturlatingartíðir:

Mán - frí: kl. 8 - 12 & kl. 13 - 17

Leyg: kl. 9 - 12

Brenniovnar · Skorsteinar · Plátur undir brenniovn
Ynskir tú ein
heitan vetur?

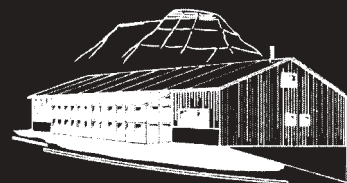

Forhandlari av RAIS

Hítaverk · Ventilatió · Sanitet · Plátuverkstaður

PF BLIKSMIDJAN

Tel +298 455579 · Fax +298 457163 · 700 Klaksvík
T-postur: blikksm@post.olivant.fo

Sverri Rasmussen 2. partur:

Bumbaðir av týskarum

Sverri sigldi undir krígunum og upplivdi meira enn teir flestu. Teir sigldu sum deyðsiglarar ein túr til Aberdeen við "Albert" og vóru bumbaðir ein annan túr. Men teir komu aftur í øllum góðum.

**At taka úr
blaðnum**

Síðurnar 9,
10, 15 og 16
kunnu takast
úr blaðnum

Við "Grýluni"

"Normanner" varð so seldur til Íslands. Eg fór so við Jóan Jakku sváginum til Grønland í 1940 við "Albert" í sjálvdrátti. Og tá gekk tað nokk so væl at fiska, tí "Albert" var eitt so deiligt snørrisskip. Tað hevur helst verið besta snørrisskipið í Føroyum. Hetta árið fekk eg 1.500 kr í avrokning. Erik á Berjarheyggi á Skála var bestimaður. Hann var 1.000 fiskar bestur. Hann var ein fantastiskur fiskimaður. Hann var nú eisini ein ordilig kempa. Hann føldi ongan tíð nakra tyngd av at draga, og tað tók bara so sera væl í hjá honum. Hann fekk 9.000 fiskar, og tann næstbesti fekk 8.000. Og so lá fjøldin millum 7 og 8.000 fiskar. Millum hesar var eg so eisini. Og tann ringasti hevði 3.400 fiskar á snøri. Tað var maskinmeisterin hjá okkum. Tilsamans fingi við yvir 100.000 fiskar. Eg fekk so 1.500 kr. í avrokning, og man hetta hava verið um 20 oyra fyri fiskin. Hetta árið fóru skipini ikki á Suðurlandið, tí tá var kríggið byrjað á okkara leiðum. Farið varð grønlandstúrin í 1940, áðrenn kríggið byrjaði.

So kemur kríggið og nú skuldi riggst um til ísfiskasigling. Vit náddu ein túr niður við feskfiski í 1940. Tað var Balslev & Co, sum leigaði skipið. Vit fóru upp til Íslands at keypa. Meg minnst, at vit fóru síðst í oktober upp til Vestmannaoyggjarnar at keypa ís. Vit áttu ongan ís her í Føroyum, so galið var tað. Tað vóru onkur ísvirki, men hetta munaði so lítið, tá so nógv skip fóru at ísa fiskin. Í Vestmannaoyggjunum fingi vit at vita, at vit skuldu á Norðfjørðin at taka fisk. Tá er komið út í november mánað. Tá vit komu hagar, flentu teir at okkum. Nú gjørdur teir nevniliga klárt til várfiskiskapin, og einki var gjørt við nakran fiskiskap tá. Boð komu so um at fara upp á Hunaflóða á Norðlandinum. Tá vit so skuldu fara at hiva inn - tað var so

Sverri saman við dótrini Liss.

Higar til uppboðssøluna í Aberdeen sigldu okkara fiskimenn undir krígunum. M.a. hesar var Sverri, sum enntá kom higar við "Albert" sum deyðsiglara. Her er tað "Skálaberg", sum liggur inni.

djúpt á Norðfjørðinum - fingi vit ikki akkerið upp aftur. Tað var kabilarhjúl-ið, (sum merkti, at liðini á ketuni skuldi passa inn í kabilarin), men veruleikin var tann, at ketan var so ofta skift, og hon passaði ikki til. So ketan leyp bara avstað aftur. Har lógu vit. "Normanner" var har eisini. Niclas Hovgaard í Porkeri, hann sum seinni endaði uppi í Hammerfest og lærði norðmenn at

fiska við trolu, var skipari á "Normanner".

Hann skipaði fyri at hála inn, tí hann hevði ein so góðan deksmotor. Vit gjørdur kastiblokkar og alt móguligt til, so vit kundu hiva inn. So skuldu vit upp á Norðlandið. Eg hugsaði við mær sjálvum, at eg hevði hoyrt um Norðlandið um veturin. Landnyrðingur var, og høgætt var ikki gamansleikur á hesum leiðum. Eg

minnst, at tá vit komu norður um Langanes, var hann landnyrðingur við øgiligum kavaroki. Ikki høvdu vit so frægt sum eitt stýrhús. Vit stóðu á berum dekki í kavaroki. So sigur skiparin við meg: "Legg eitt sindur longur til bakborð". Ja, hugsaði eg, tað mundi vera best at vera nærri landi, skuldi hann brent á, sum man ofta hoyrir um landnyrðingin á hesum leiðum.

Um hetta hendi kundi farast inn á ein fjørð, sum tað vóru nógvir av á hesum leiðum. Vit lögdu so eina hálva ætt vesturyvir. So við eitt vekk nú stillar hann av um náttina. Tað varð svart stilli, og so kláraði í. Tað er tann flottasta náttin, eg havi upplivað í mínum lívi, tá alt norðlýsið kom. Tá logaði allur himmalin, og eg hevði kunnað lisið tekst í blaði, so ljóst var tað.

Vit fóru so vestur eftir. Vit skuldu upp á Hunaflóðan at taka fisk, upp á Steingrimsfjørðin. Vit komu so endiliga upp hagar. Hetta var ein deiligur fjørður at liggja á. Tá vit so høvdu ligið her einar tvær vikur, fáa vit at vita, at vit skulu upp á Bjarnafjørðin nakað eystari. Tá vóru teir farnir at rógva út har. Her var opið fyri havinum. So fara vit at sigla tann vegin og byrja at taka fisk um kvøldið, tá bátarnir komu inn at landa. Vit máttu vaska fiskin og fáa hann niður í lastina og ísa hann. So til endans var fult skip. So avstað aftur, og tað var fínasta veður, sum vit sigldu eysturyvir.

Ein sjógvur

Nú var komið út í desember og kósín var sett til Aberdeen at landa. Tá vit komu suður um Langanes var hann landsynningur, og tað var beint á kjaftin. Og nú fer at nærkast jolum. Vit fóru so tøtlandi suðureftir. Og nú stökkur hann vestur um av útsynningi við stormi, eitt ordiligt ódnarveður. Vit mistu fukkuna beinanvegin av sjógvi. Erik á Berjarheygnum á Skála var bestimaður og eg stóð bundin til róður. Og so sigur Erik við meg, at nú siggja vit ein so øgiliga stóran sjógv, og so rópar hann: "Kom upp í vindin við henni". Eg sigi, at eg komi ikki nærri. Hann sigur, at tú skalt koma, inntil seglini fara at kildra, blaktra. Tað dámdi mær øgiliga illa. Eg helt, at vit fóru nógv ov beint upp í hendan stóra sjógvin.

Men soleiðis vildi hann hava tað. Og so breyt beint í gronina á henni. Eg gloymi tað ikki, brakið og knakið av henni, sum tað ljóðaði har frammi. Bestimaðurin loypur so fram beinanvegin. Og tað vísti seg, at tað var ikki so frægt sum ein rútur brotin í skeilettinum. Eg skilji ikki, hvar hetta brakið kom frá, tí tað ljóðaði sum at alt fór í knús har frammi. Vit lógu ein tíma afturat og andøvdu. Eg fekk so frívakt og fór í koyggjuna. Tá eg kom upp aftur, sigldu vit aftur. Tá var vindurin linkaður. So vit komu at halda jól umborð. T.v.s. vit vóru komnir til Aberdeen 1 jóladag. Vit landaðu 1. og 2. jóladag. Hetta vóru nú ikki nøkur hugnalig jól. Men vit seldu hampiliga væl. Eg haldi at tað vóru 3500 ella 3600 pund. Men sáttmálin hjá okkum var so góður. Eg fekk 2.500 kr fyri túrin, so inntøkan var kr. 4.000 tilsamans í 1940, og var hetta sera gott á tíðini. Men líkamikið, vit fingi eina deiliga reisu upp aftur. Fínasta veður og svartasta stilli allan vegin millum jól og nýggjár. Og vit merkti einki til nakað kríggi.

Sum deyðsiglarar til Aberdeen

Og nú koma vit til 1941. Tá hendi nakað hjá okkum. Eg haldi at tað var fyrsti túrur í 1941, og tað hevur verið onkuntíð síðst í januar. Vit lógu uppi á Hornafjørðinum við fullari last, og vit blivu fastir í sandinum. Tað er so nógvur sandur, sum legst har, hetta var eitt skít pláss. Vit máttu so royna at bakka frá, og vit bakkaðu og bakkaðu, og at enda tá losnaði. Men nú skrávan skal umstýrast til at koyra fram, stendur fast, og skipið stendur framvegis til at bakka. Skrávutoyið var fyrigingið, og tað komu menn av ymiskum skipum at royna at hjálpa. Vit høvdu tekningar av øllum tí tekniska. Tað var høvuðsaksilin, sum stýrði umstýringini. Motorfabrikkin Alfa var

Framhald á næstu síðu

farin at brúka hetta. Trekkstongin slitnaði gjarna, og trekkur tað helt heldur ikki. So nú vóru teir farnir yvir til trekkaksil, sum vanliga riggaði betri. Men nú var hann gingin fyri. Tað verður so gjørt eitt og annað, men einki hjálpti. Fleiri vildu hava lastina, so teir kundu fara niður við henni. Men skiparin vildi ikki av við lastina. Hann helt, at tað mundi bert vera ein bagatel. Men eg segði honum, at hetta var ikki nakað bagatel. So frægt visti eg, tí eg hevði gingið á skiparaskúla og eisini havt motorlæru, sum eg var rættiliga stívur í. Og var tað akkurát hetta skrávutoyið, sum vit høvdu havt í okkara lærubók.

Annars var Petur Dahl lærari hjá okkum, og hann var ein sera góður lærari. Hann vildi altíð, at vit skulu kunna greiða frá tí, sum vit lærdu uppi á talvuni, so hinir eisini kundu fáa nakað burtur úr. Eg fekk eisini 7 í motorlæru og var hetta fult stigatal.

Eg sigi so við skiparan, at hetta er ikki at spæla við. Men eg var eisini beint komin av skúlanum, so hetta var lætt at minnst. Skiparin sendir so telegramm til Tummas Thomsen á Tvøroyri, reiðaran, og biður hann um at royna at skaffa okkum bedingspláss á Havnini, so vit kunnu lyfta reyvina upp á skipinum, tá vit koma hagar og fáa ordna skrávutoyið. Eg helt fyri, at skiparin sá ikki álvaran í hesum. Vit fóru so sum deyðsiglarar til Føroyar og sigldu bert við seglum. Vit blivu sleipaðir út, og tá vit komu út á landgrunnin kom hann av landsynningi. So lögdu vit bakk. Eg má siga, at eg var í ringum lag hetta kvøldið, tá eg tørnaði inn á midnátt. Eg hevði frívakt hundavaktina. Tað var ikki hugaligt at liggja sum deyðsiglari í krigstíð. Men tá eg kom upp aftur, nú siglir hon sum ein røvari. Tá var hann komin av útsynningivestri. Og vit høvdu 18 tímar í Mykines, so skjótt gekk tað. Og tá vit sigldu Skopunarfjørð, so hyggi eg at skiparanum. Eg kendi geberdurnar hjá honum. Hann gekk og snaraði hárdoddin. Eg sigi við hann: "Hvat hundin spekulerar tú nú uppá. Nú er okkurt!" "Ja, nú mást tú hjálpa mær", sigur hann. "Við hvørjum?" "Eg vil hava skipsráð", sigur hann, "eg eri bangin fyri at fara á skipasmíðjuna". "Ja, eg eri vanur at hjálpa tær", sigi eg við Jóan Jakku. Hann sigur, at tað er heilt vist, at

Jóan Jakku Durhuus var giftur við Linu, systir Sverra. Hond doyði bert 28 ára gomul í 1942. Henda myndin er tikin seinastu ferð Lina var í Havn. Gentan er dóttir hennara Jórún, og drongurin er Regin, sonur Signhild, systir hennara.

Jóan Jakku Durhuus var skipari við Albert. Hann var svágur Sverra, giftur við systir hansara.

Tað ber illa til at nevna Jóan Jakku uttan at nevna "Gullberg". Teir kappaðust við "Fiskaness" um veiðunøgd, og tað gekk borð um borð.

hesin byrður kann strekka heilt til Aberdeen. Eg mátti flenna. At fara sum deyðsiglari til Aberdeen! Men tað skal sigast, at tá var ikki øll bumbingin byrjað, sum kom seinni í 1941.

Tað bleiv skipsráð millum manningina, um vit skulu fara allan vegin við seglum, og tað gjørdist fyra móti fyra. Á, sum skiparin stríddist at fáa eina afturat, og hetta eydnaðist. Vit sigldu so

viðari. Reiðarin gekk í Havn og biðaði. Nógv vóru bangin um okkum. Og tá avtornaði, hevði skiparin rætt. Hann hevði so knúsandi góð ánalsir. Vit hildu ein finan byrð, og vit høvdu akkurát

"Albert".

somu tíð, sum tað vanliga tók at sigla úr Føroyum til Aberdeen, tvey samdøgur. Vit tóku onga kontrollhavn, tað kundi vit ikki, sum stóðan var. Vit komu so niður til Aberdeen, har ein kontrollbátur kom út til okkara og spurdi eftir signalunum. Vit søgdu, at vit høvdu eingi signal, tí vit vóru deyðsiglarar. Vit máttu strika seglini beinavegin, vit komu niður. So kom ein sleipibátur út og sleipaði okkum inn í fiskidokkina. Og so varð selt, og vit seldu væl - 6.600 pund. Tískil fingur vit eina fina sølu. So fór skipið í eina dokk í Aberdeen. Tað var ein sokallað lyftidokk. Og nú fór aksilin og alt, sum hoyrði til í land. Vit lógu 14 dagar har. Her mátti alt dreygast um aftur. Høvdu vit farið inn á Havnina, so hevði lastin farið sum tøð. Reiðarið frætti einki frá okkum, fyrr enn sølan kom.

Buldraslig sigling Vit gjørdum fleiri túrar, inn til vit koma til tann túrin í 1941, tá vit sigldu inn á Havnina og "Lincoln City" var søkt, meðan "Carolina Tordén" lá brennandi í Nólsoyar firði, eftir at hava verið bumbað av týskarum.

Tá vit komu inn um Borðuna, sóu vit alt hetta. Vit vóru akkurát komnir av Sandoyar Bankanum eftir kósini, sum vit skuldu sigla. Tá sóu vit, at flúgvári var eftir trolaranum "Skálaberg" og sluppini "Lissi". Og tá søktu teir sluppuna "Beinisvørð" úr

Vági sunnan fyri okkum. Vit skuldu fara at bjarga, men so var akkurát eitt skip komið, sum tók fólk. Vit settu inn á Havnina, og tá sóu vit, hvussu skilið var. Øll hesi álopini hava vist verið frá somu flogførum.

Eg sigldi so meira ella minni undir øllum krignum. Teir vóru nógvir í boði um kjansirnar, so allir sluppu ikki upp í part, men manningin skifti so kristiliga. Men eg havi havt so ríkiligt av døgum til at fáa krigsspen sjón.

"Albert" var heimahoyrandi á Tvøroyri. Suðringarnir vóru so argir um, at norðanmenn skuldu vera við. Teir hildu, at á Skála var nokk av arbeiði. Hjár teimum skuldi ikki verið neyðugt at siglt. Men mær dámdi einki at arbeiða á Skipasmíðjuni. Mær dámdi best at sigla, skiparin Jóan Jakku vildi altíð hava meg við.

Bumbaðir í langan tíma Serliga eina ferð vóru vit úti fyri einum ógvusligum álopi. Tað var 24. juni 1943 á veg úr Íslandi til Bretlands við fiski.

Henda dagin var mjørki og væl av vindi. Men um middagsleitið varð minni vindur, og mjørkin lætti sær eitt sindur. Ein hundur var umborð. Vanliga var hann sera friðarligur, men henda dagin var ein so merkiligur ófriður á honum, sum um hann kendi sær okkurt. Hetta gjørdi eisini, at mennirnir feldu seg illa við.

Jólahald í Undirhúsinum

Eitt av teimum hugnaligu jólahaldunum er tað í Undirhúsinum í Vágsbotni í Havn. Tað er fastur táttur tollaksmessudag kl. 15. Og her koma tey, sum javnan eru gestir og so nøkur afturat sum t.d. borgmeistarin. Tað sum ger lýtuna heilt serliga er vitjanin av Dupultkvartettini í Ebenezer. Í ár við teirri syrgiligu broyting, at Ólavur á Váli ikki er longur. Vit vóru sjálvsagt við og tóku nakrar myndir:

Marin og Elsa (uttast t.v.) arbeiða á klippistovuni á Bryggjubakka, ið má sigast at vera eitt rættligt sambandsreiður. Marin er systur til Kaj Leo Johannesen og Elsa er dóttir Edmund Joensen. Næst teimum eru Hans og Monrad frá Arbeðsmannafelagnum í Havn.

Sigurd og Heðin.

Nikal og Edmund.

Hjørleif og Gunnlaugur

Gunnlaugur, Tummas og Sverri Petersen.

Tummas, Eigil og Sverri

Dupultkvartettin. fv. Jens Chr., Sigurd, Alexander, Árni, Eli, Finn og Jóannes.

Jakku á Sundi og Hans Thomsen, sum man vera aldursforseti 91 ára gamal.

Á síðsta aðalfundi var stöðan tann, at Føroya Skipara- og Navigatørfelagið (FSN) og Føroya Reiðarafelag (FR) lógu í sáttmálasamráðingum, sum høvdu drigið út av ymiskum orðum.

Stöðan var tann, at vit í nevndini í FSN ynsktu at samráðast samstundis sum hini manningarfeløgini og við mest møguligum samstarvi. Mótkrøvini frá FR vóru tey somu til øll feløgini.

Tað vóru fyrst fleiri fundir um at dagføra uppsagnarreglurnar. Teksturin, at um skipari/stýrimaður hevði verið mynstraður við skipi hjá øðrum reiðari tað næst síðsta ella síðsta árið, so fall rætturin til uppsagnarhýru burtur, varð fingin úr uppsagnarreglunum. Nú er treytin eftir sáttmálanum tann, at um ein, sum ein frítúr er farin við einum skipi hjá øðrum reiðari, so fellur rætturin til uppsagnarhýru ikki burtur av tí orsök. Men kravið er, at viðkomandi er tøkur at fara við skipinum hjá reiðarinum, sum viðkomandi hevur vunnið uppsagnarhýruna hjá, tá skipið viðkomandi var við, fer nýggjan túr.

Út yvir at dagføra uppsagnarreglurnar vildi FR hvørki eitt ella annað, sum kostaði eina krónu.

Tann 12. januar 2005 kl. 14 settu FSN og FR seg aftur til samráðingarborðið. Krøvini blivu gjøgnumgingin, men har var onki at vinna hjá FSN. Eftirlønin var eitt av málunum, sum vit í FSN høvdu sett okkum fyri skuldi fáast í rættlag, men FR segði, at vit fingi onga eftirløn uttan tað sást aftur í lækking onkra aðrastaðni. Tað, sum FR koyrði harðast fram við, var, at fáa skiparar og manning at luttaka í oljuútreiðslunum. Í FSN søgdu vit, at vit vildu vera við til at samráðast um luttøku í oljuútreiðslunum, men so skuldi tað vera soleiðis, at um skipari og manning lata, tá oljuprísurin er høgur, so skulu teir eisini fáa inntøku, tá oljuprísurin er serliga lágur. Í FR varð sagt, at tað ljóðaði ikki órímligt, men tað var ein samráðingarspurningur. Tað sást týðiliga, at FR veruliga ætlaði, at sáttmálasamráðingarnar hesaferð skuldu enda við einum lakari sáttmála fyri FR enn undanfarni sáttmáli. Teir hildu fast við, at vit kundu gott fáa eftirlønina við í sáttmálan, men so skuldi tað verða við minkandi útreiðslum onkra

Ársaðalfundurin hjá Føroya Skipara- og Navigatørfelag

FSN hevði ársaðalfund tann 28. desember í Norðurlandahúsinum. Vit endurgeva brot úr ársfrágreiðingini hjá Ellinti Abrahamsen.

Tríggir kendir navigatørar: Frá vinstri: Óli í Geil, ættaður úr Skálavík, búsitandi í Klaksvík, Regin Nónstein, Hvalba, næstformaður í FSN og Karlot Poulsen, ættaður av Strøndum, búsitandi í Havn. Óli var helst ellisforseti á fundinum. Hann er 77 ára gamal.

Áshild Joensen arbeiðir á skrivstovuni hjá FSN.

Óli Jákup í Dímun er starvsmaður hjá Norðurlandahúsinum og tekur sær av teknikkinum.

aðrastaðni. Vit hildu fast við, at samanbórið við hini feløgini, so mettu vit tað sum eina null loysn at fáa eftirlønina við í sáttmálan uttan at gjalda nakkað afturfyri, tí hini feløgini høvdu fingið eftirlønina inn uttan at rinda fyri hana. At vit ikki vildu taka hana við seinastu samráðing var tí, at vit ikki vildu minka partin hjá teimum, sum vóru ringast fyri frammanundan, nevniliga rækjuskipini. Men hesaferð høvdu vit sett okkum fyri, at eftirlønin

skuldi við eftir somu treytum sum hjá FF og MF.

Tann 10. februar samdust feløgini um, at samráðast skuldi framyvir við hvønn bólk sær, og varð sáttmálin enn einaferð longdur, nú til 1. apríl.

FSN boðaði teimum ymisku feløgnum til samráðingar.

Sáttmáli varð gjørdur við Felagið Stállínuskip, sum partur av Føroya Reiðarafelag, um lönir v.m. hjá skiparum og stýrimonnum á stállínuskipum í bólki 3.

Broytingin í tí sáttmálanum var, at bonusið hjá skipara og stýrimanni lækkaði ávikavist frá at vera 3% til at vera 2,95% og frá 1,5% til at vera 1,45%, tað sama sum í semingsuppskotinum.

Hinvegin hækkaði lönin fyri arbeiði millum túrar, og eftirlønin kom inn í sáttmálan frá 1. juli 2005.

Fyri hinar sáttmálarnir kom semingsstovnurin uppi.

Tann 13. apríl fingi vit eina sokallaða SKITSU til semingsuppskot.

Eftir at partarnir tann 18. apríl høvdu svarað semingsmonnunum upp á semingsuppskotið, dagfest 15. apríl, var stöðan tann, at við undantaki av sáttmálanum fyri Rækjuskip vóru allir sáttmálarnir vrakaðir. Teir, sum FSN ikki hevði vrakað, hevði FR vrakað. Sáttmálarnir fyri Ídnaðarskip og Stállínuskip í bólki 3 vóru góðkendir frammanundan. Tað eydnaðist tó við framhaldandi samráðingum at fáa semju um alt.

Tað týðningarmesta fyri

okkum í FSN var, at vit fingi eftirlønina inn uttan at skula lata nakkað afturfyri, burtursæð frá 0,05% í bonus í línusáttmálanum, og tær broytingar, sum FF hevði gjørt í teirra sáttmála, iroknað oljuprotokollatið.

Hinvegin so kemur eftirlønin ikki í gildi fyrr enn 1. januar 2006, og reiðarnir treytaðu sær, at sáttmálin skuldi kunna sigast upp til 1. januar 2006, men sáttmálin er ikki uppsagdur, so nú er samráðingarfriður á økinum fram til 1. januar 2007.

Sáttmálaviðurskipti í Grønland og øðrum londum
Eingin sáttmáli er millum FSN og APK í Grønlandi. Tað eru heldur eingi útlit til, at nýggjur sáttmáli verður gjørdur millum APK og FSN. Tí verður mælt til, at skiparar og stýrimenn ikki taka hýru við APK skipum, ella øðrum grønlandskum skipum, uttan sjálvir at tryggja sær eina skrivliga avtalu millum reiðarið og viðkomandi skipara ella stýrimann. Sama fyrivarni eigur at verða tikið, um limir fara við skipum úr øðrum fremmandum londum. Um skipari ella stýrimenn sigla við skipum í norðanlondunum, og navigatørfelagið í tí ávísa landinum hevur gjørt sáttmála fyri starvið, so eigur viðkomandi at melda seg sum lim í tí felagnum.

Sáttmálin fyri havnarmeistarar og havnarumsjónarmenn
Sáttmálin fyri havnarmeistarar og havnarumsjónarmenn kundi sigast upp til fyrsta oktober í ár. Ætlanin er at fáa sáttmálan endurnýggjaðan uttan at siga sáttmálan upp. Uppskot um smávegis broyting er latið Kommunala Arbeiðsgevarafelag Føroya KAF.

Væntandi fæst semja um tann sáttmálan fyrst í komandi ári.

Áheitan um broyting av lógini um minstuløn
Eftir lógini um minstuløn eiga skipari og manning minstuløn og dagstudning.

Eftir Løgtingslóg, nr. 112 frá 29. desember 1998 er minstulønin 60% av einari arbeiðara tímaløn. Eftir § 3, stk. 2 er dagstudningurin ásettur. (endurgeving við skráskrift):

“Dagstudningurin er munurin millum 8 vanligar tímalønir sambært

sáttmála millum Føroya Arbeðarafelag og Føroya Arbeðsgevarafelag og dagminstalønina.”

Vísandi til omanfyristandandi skal verða víst á, at 1. mai 2005 hækkaði útgoldna tímalønin ikki, men lønarhækkingin varð øll brúkt til eftirløn. Bert sum fylgja av tí, eigur minstalønin at hækka, um minstalønin ikki skal lækka samanborið við arbeðara-tímalønina.

Mett verður, at av tí at fiskimenn vanliga hava ein arbeðsdag, sum nær-um altíð er meir enn 8 tímar, men oftast er mill-um 12 og 18 tímar. Tað er tí ein beinleiðis skerjing í tímalønini, um ein fiski-maður fær eina minstuløn, sum svarar til 8 tíma-lønir eftir sáttmálanum millum Føroya Arbeðara-felag og Føroya Arbeðs-gevarafelag. Tí eigur minsta-lønin at vera tað sama sum 8 vanligar tímalønir um dagin eftir sáttmála-num millum omanfyri nevndu feløg.

Ein beinleiðis orsök til at heita á landsstýrismann-in í fiskivinnumálum um at broyta minstulønina er, at minstalønin verður eis-ini brúkt sum grundarlag fyri útgjalding av sjúkrahýruni og uppsagnar-hýruni fyri skipara og manning.

Um minstalønin verður broytt so sum tilmælt omanfyri, so hefur tað ikki so stórar útreiðslur við sær, tí dagstudning-urin vil minka munandi, sum fylgja av hækkingi minstulønini. Hinvegin so vil sjúkrahýran hækka, og tað er ein av høvuðs-grundunum fyri hesi áheitan, samstundis sum mett verður, at minsta-lønin sum heild er ov lítil samanborið við arbeðs-tíðina.

Viðv. veitingum av Sjúkratrygd hjá Fiskimonnum FSN hefur kært eina avgerð hjá Almannastovuni, vegna ein fiskimann, sum hefur verið sjúkur í meira enn 40 vikur.

Eftir lógini um Sjúkra-trygd Fiskimanna, eigur viðkomandi rætt til 75 dagar í sjúkrahýru frá Sjúkrarunninum. Tað hefur viðkomandi eisini fingið. Hinvegin, so hefur Almannastovan mótroknað tað, sum viðkomandi hefur fingið frá Sjúkra-trygdini í tí, sum viðkomandi eigur frá Almannastovuni. Mett varð, at tað kann ikki vera ætlanin við lógini, tí so var ongin orsök til at hava tveir stovnar, sum lata veiting fyri tað sama. Málið er tí sent Kærunevndini í Al-

Lurtað verður í andakt eftir seinasta boðskapinum hjá Ellinti.

Ellintur hefur sína seinastu ársfrágreiðing. Næst honum situr komandi formaðurin Eyðstein Djurhuus og næstformaðurin Regin Nónstein.

mannamálum, men av tí at tað er so stutt síðan, so er grund fyri, at kærán ikki er endaliga viðgjörd.

Viðmerkingar til Sáttmála um fastan gerðarrætt Í Føroya Skipara- og Navigatørfelag (FSN) tekur nevndin, undir ávísu treytum, undir við, at settur verður á stovn ein fastur gerðarrættur, sum kann viðvirka til at forða fyri trætum á arbeðs-marknaðinum, so sum nevnt í § 6 við yvirskriftini, men nøkur fyrivarni eru, og tey eru hesi:

Til § 11 (1) Endaligur úrskurður, har sagt verður:

“Úrskurður hjá fasta gerðarrætti er endaligur og kann ikki skjótast inn fyri hægri rætt.”

Nevndin í FSN hefur avgjört, at um § 11 (1) ikki verður broytt, so at tað verður møguligt at kæra avgerð hjá fasta

gerðarrættinum til hægri rætt, tekur FSN ikki undir við fyriliggjandi uppskoti. Mett verður, at hóast endaliga avgerðin hjá fasta gerðarrættinum skal kunna kærast til hægri rætt, so skal avgerðin hjá fasta gerðarrættinum hava uppsetandi virkning fyri møguligum ósemjum, til ein hægri rættur hefur tikið aðra stöðu í málinum.

Um so verður, so verður mett, at fasti gerðarrættur hefur nátt sínum endamáli við at forða fyri ósemjum á arbeðsmarknaðinum.

Mett verður, at øll mál eiga at kunna kærast til minst ein hægri rætt ella ein almennan kærustovn, sum hefur í minsta lagi sama førleika sum Føroya Rættur.

Umframt hetta hefur nevndin í FSN, saman við hinum manningarfeløgum, gjørt av ikki at taka undir við uppskotinum, uttan so at viðurskiptini

líknandi slag og størri enn NORRØNA, um at gera viðmerkingar til frágreiðingina hjá Skipaeftirlitinum. Tær viðmerkingar hefur Ørvur gjørt. Við stöði í teimum viðmerk-ingunum varð avgjört at kæra frágreiðingina hjá skipaeftirlitinum til landsstýrismannin í fiskivinnu-málum, Bjørn Kallsø, ið hefur Skipaeftirlitið sum málssøki.

Kravið er at fáa frágreiðingina hjá skipaeftirlitinum ógildaða, um skipaeftirlitið ikki kann aftur-vísa tí, sum stendur í viðmerkingunum hjá Ørvi til frágreiðingina hjá skipaeftirlitinum.

Tá landsstýrismaðurin ikki hefur ógildað teir ivasurningar, sum eru í frágreiðingini og heldur ikki hefur víst viðmerk-ingunum hjá Ørvi aftur, so er avgjört at stevna. FSN hefur stevnt landsstýris-manninum við kravi um, at settur verður ein óvild-ugur kannarleiðari til at kanna frágreiðingina hjá skipaeftirlitinum, sam-anhildið við viðmerk-ingarnar hjá Ørvi Thomas-sen.

Seinasta formansfrágreiðing Á nevndarfundi í FSN í mars mánaði 2004 boðaði eg nevndini frá, at eg hevði gjørt av, at eg eftir komandi aðalfund ikki vildi taka við vali aftur sum formaður felagsins.

Málið varð viðgjört í nevndini í FSN. Stöðan var tann, at eingin av teimum føstu limunum í tásitandi nevndini ynskti at taka við vali sum formaður.

Tað, sum nevnt er omanfyri, og at okkurt mál júst var byrjað og onnur vóru, sum eg vildi fingið frá hondini, áðrenn eg fór frá sum formaður, gjørdi, at eg gjørdi av at taka við vali sum formaður eftir síðsta aðalfund, tó í mesta lagi eitt ár aftrat.

Tað árið er um at verða farið, men eg má ásanna, at hóast arbeitt hefur verið við teimum ávísu málunum, og fleiri afturat, so eru nógv óloyst mál fyri framman.

Avgerðin um, at brátt farna árið skuldi vera síðsta árið, har eg var formaður í FSN, stendur

við. Mín áhugi fyri felag-num er ikki minkaður, men eg kenni tað sum, at arbeðsbyrðan er ov stór, arbeðið fellur tyngri og tyngri, og tað verða al-samt fleiri mál, sum eg vildi fingið loyst, men sum liggja á láni.

Um eg framhaldandi verði í nevndini aftan á komandi aðalfund, tað skulu limirnir undir nevndarvalinum fáa loyvi at taka avgerð um. Men, sum sagt, so havi eg onki ímóti at halda fram sum nevndarlimur, men tað verður ikki sum formaður.

Eg vil hervið takka lim-um felagsins fyri tann stuðul, eg havi fingið frá limunum, ta tíð, eg havi verið formaður. Eg ynski hvørjum limi sær, skrivara og felagnum sum heild, alt tað besta og Guðs signing á lívsleiðini.

Nýggja nevndin: Aftan á aðalfundin sær nevndin í FSN soleiðis út:

Eyðstein Djurhuus, Tórshavn.

Jóhannes Jacobsen, Viðareiði.

Leivur Christiansen, Miðvágur.

Dánial Jákup Jørgensen, Miðvágur.

Ellintur M. Abrahamsen, Fuglafjørður.

Regin Nónstein, Hvalba.

Egil Simonsen, Hoyvík.

Jákup Gøthe, Toftir.

Jan Kristoffersen, Tórshavn.

Harry á Lakjuni Fuglafjørð.

Nevndin skipaði seg við Eyðstein Djurhuus, Tórshavn, sum formanni og Regin Nónstein sum næst-formanni.

Eyðstein Djurhus er 38 ára gamal, er skipsførari og siglir skiftivís sum skipari og stýrimaður við “Vestursøka”.

FFblaðið • 31.15.09 • Alkoholtupulleikar • Rúsevnistupulleikar • Serðviðger til tey, sum detta útiáftur • Viðgerð fyri avvarandi • Eftirviðgerð • Rúsevnapolitikkur á arbeidsplassum • Fyrirestrar og skeið AMBULANT VIÐGERÐ	Viðgerðarstovan BRÚGVIN v/Carl August Arge
---	---

Háskúlavegur 2 • 100 Tórshavn • Tel 32 20 70 / 52 20 70 • Fax 32 21 70 • carlarge@hotmail.com • www.brugvin.fo

David Isaacson: Ortodoksu jødarnir skakaðir

David harmast Sharon men stuðlar Netanyahu.

Men tað gjørdur teir eisini í samband við arabiska ágangin í New York 11. sept. 2001. Sum jøðar hava vit lært ikki at fegnast, tá tað gongst figgindum okkara illa, og tí eru vit skakað av slíkari framferð.

Í summar høvdu vit eina grein um nakrar ungar ortodoksar jøðar úr London, sum vit høvdu hitt í Svínay, har teir ferðaðust nakrar dagar. Vit hava fingið viðmerking frá einum teirra, David Isaacson, til støðuna hjá Ariel Sharon.

David sigur, at ortodoksa jøðiska samfelagið hjá teimum eru skakað av hesi støðuni hjá Sharon. Tað eru sjálvsagt tey, sum halda, at hetta er Guds revsing fyri, at hann tók jøðisku búsetararnar úr Gaza ímóti Guds vilja. Men tey flestu halda lítið um slík sjónarmið. Maðurin er hóast alt 77 ár og var alt ov hyldligur og harvið í vandabólki.

Tey eru eisini illa við av, at tað eru palestinar, sum opinlýst fegnast um støðuna hjá Sharon.

David vónar, at Biniyamin Netanyahu kemur aftur til valdið. Hann tosar væl enskt, og hjálpið hetta væl, tá sjónarmiðini hjá Ísrael skulu lýsast uttanlands. Men meira umráðandi er, at David tekur undir við hansara høggravendu sjónarmið. Netanyahu var eisini ímóti afturtøkuni úr Gaza.

David stúrir eisini fyri sjónarmiðini hjá nýggja forsetanum í Iran, sum vil hava Ísrael strikað av landkortinum. Hetta er ikki minst álvarligt, tá hugsa verður um, at Iran er við at menna atomvápni. Tí heldur hann tað vera sannlíkt, at Ísrael sjálv fer at beina fyri hesum kjarnorkuætlanum komandi mánaðirnar, eins og teir gjørdur við kjarnorkuútgjöldina hjá Irak í 1982.

Greiðari reglur fyri samlagstryggingina

Feløgini hava havt fundir við tryggingina fyri at fáa greiðari reglur fyri nær manning á fiskiskipum eru umfatað av samlagstryggingini og semja er um fylgjandi:

Manningar á skipum omanfyri 100 BT, sum eru umfataðar av sáttmálanum millum manningarfeløgini og Føroya Reiðarafelag, og sum avrokna eftir hesum sáttmálum, eru grundleggjandi í samlagstryggingini. Her verða reiðarar kravdir eftir gjaldinum.

Aðrar manningar skulu melda seg til skipanina eftir teimum treytum, sum framganga av tilmeldingarskjalinum frá 22.04.98.

Her er m.a. tilskilað, at

"treyt fyri innliman er, at avrokning fyri hvønn túr verður send Føroya Fiskimannafelag. Í samband við inngjaldning skal tilskilast, hvønn túr inngjaldið er fyri."

Verða hesar reglur ikki fylgdar dettur tryggingin burtur aftaná 2 mánaðir frá tí túri seinast er goldið fyri. Um manning uttanfyri nevndu avmarking melder seg til skipanina skal hetta góðkennast av manningarfeløgunum fyri avvarðandi skipabólki.

Tíðindaskriv frá Maskinmeistarafelagnum

Maskinmeistarafelagið og grønlandska reiðarafelagið APK hava í dag undirskrivað nýggjan sáttmála.

Tað var APK sum segði sáttmálan upp til 1. juli í ár og síðani hevur verið samráðst, so talan hevur verið um drúgvar samráðingar.

Hetta er farið fram við teldu- og telefonsamskipti og einum samráðingarumfari í Keypmannahavn í oktob-er mánaða.

Í nýggja sáttmálanum verða føstu mánaðarhýrurnar hjá maskinmeistarum við grønlandskum rækjuskipum hækkaðar við uml. 14,7 % og tær eru nú:

Maskinstjóri	kr. 40.000,00
1. meistari	kr. 34.286,00
2. meistari	kr. 28.571,00
3. meistari	kr. 25.143,00

Her er talan um 2 mánaða sigling og 2 mánaða frítíð.

Tá ið sølurvirði gevur meiri enn føstu hýruna samsvarandi partsbýtisavtalu í sáttmálanum, verður hetta útgoldið sum bonus hvønn 8. mánaða.

Umframt lønina eru onkrar broytingar gjørdar m. a. viðvíkjandi uppsagnartíð og kostpeningi. Harafturat er avtala gjørd um lívstrygging og trygging í samband við hættiligar sjúkur.

Nýggi sáttmálin kemur í gildi tann 1. januar 2006.

Sum heild er nevndin í Maskinmeistarafelagnum hampiliga væl nøgd við sáttmálan, soleiðis sum umstøðurnar eru.

Skipaeftirlitið

Málsviðgera / skrivstovufólki

Skipaeftirlitið lýsir eftir einum málsviðgera/skrivstovufólki.

Starvið inniber m.a. hesar uppgávur:

- málsviðgerð av sjóvinnumálum
- uppfylgning
- journal og arkiv
- fyrifallandi skrivstovuarbeiði
- bókhaldsarbeiði
- telefonavgreiðsla

FØRLEIKAKRØV

Til starvið krevst viðkomandi utbúgving sum t.d.:

- Skrivstovuútbúgving
- FSH- ella HH-prógv, merkonomprógv ella líkandi saman viðkomandi starvsroyndum
- góð evni at samskipta á føroyskum, norðurlandskum og enskum máli
- telduførleika á brúkarastøði

Í starvinum er møguleiki at fáa eftirútbúgving innan viðkomandi arbeiðsøki.

SETANARTREYTI

Starvið verður lønt sambært avtalu millum Fíggjarmálaráðið og avvarðandi yrkisfelag. Setanarøkið fevnir um Fiskimálaráðið og stovnar undir tí, umframt hini aðalráðini og Løgmannsskrivstovuna. Tænastustaðurin í lötuni er Skipaeftirlitið í Miðvági.

Tann, ið settur verður, má tí kunna tola broytingar í starvinum, og at økið verður umskipað til eisini at fevna um aðrar uppgávur í Fiskimálaráðnum.

UMSÓKNIR

Umsóknir saman við avriti av prógvum og møguleigum viðmælum skulu vera Skipaeftirlitinum í hendi í seinasta lagi 1. februar 2006, kl. 14.30.

Umsóknir skulu sendast til:

Skipaeftirlitið,
Postsmoga 26,
370 Miðvágur

Fyrirspurningar viðvíkjandi starvinum fáast við at ringja til Skipaeftirlitið á tlf. 355600 og tosa við Óla Hans Hammer Olsen, deildarstjóra

FF-blaðið

www.fiskimannafelag.fo

Avloysarastarv á FØROYA BRANDSKÚLA

STARVIÐ

Undirvísing í brunaverju, eldslökking og roykka-ving. Til- og avriggan í samband við skeið. Viðlíka-hald av slækki- og aðrari útgerð og bygningum.

Tey, ið fáa upplæring í eldslökking á Føroya brandskúla, eru í høvusheitinum: Sjófolk, slökkiliðsfólk og starvsfólk á virkjum og stovnum.

FØRLEIKAKRØV

Umsøjarar skulu hava útbúgving sum brunaumsjónarmaður, ella útbúgving sum kann síðustillast.

Neyðugt er, at viðkomandi er vanur við at arbeiða við teldu.

Umsøjarar skulu hava góð samstarvsevni, vera fyrirkomandi, ágrýtnir og førir fyri at arbeiða sjálvstøðugt.

SETANARVIÐURSKIFTI

Starvstíðin er í fyrsta umfari 1 ár, men kann gerast eitt framtíðarstarv.

Lønar- og setanartreytir annars, verða sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og Maskinmeistarafelagið - Maskinmeistarar í almen-nari tænastu á landi.

UMSÓKNIR

Umsóknir, við møguleigum prógvum, skulu sendast til:

Føroya sjómannsskúla
Postrúm 104
Nóatún 2
FO-110 Tórshavn
Att.: Hans Johannes á Brúgv stjóri

Umsóknir skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi mikudagin tann: 19. januar 2006, innan kl. 1200.

Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til: Signheðin Davidsen á tlf. 422354.

Tað kom ein flúgvári eftir okkum. Vit vóru staddir á eystaru kósini á veg niður við fullum skipi. Fiskur var alla staðni. Sjálvst í gongini aftanfyrir lugarið oman á vatntangunum, har tað var niðurgongd til lugarið, var alt fult av fiski. Vit máttu ganga niður í lugarið gjøgnum skeilettið, so full var hon av fiski. Og nú kemur hesin flúgvárin. Hann var øgiliga stórur, tá hann kom yvir okkum. Fyrst fór hann eystur eftir. Í fyrsta umfari gjørdi hann einki um seg, og vit vildu so ikki skjóta fyrst. Men hundurin var púra ørur. So vendi flúgvárin og kom aftur til okkara. So rópar skiparin til mín: "Kom til róðurs". Tveir mans vóru tá farnir til maskinbyrsuna. Maskinmeistarin Gunnar Joensen á Sevmýri, tók rockett rakettina, sum skjeyt ein veir upp í loft við fallskýggja, sum flogskipari skuldu ræðast fyrir at renna seg í. Tað hjálpti sera væl, men flúgvárin bleiv við. Skiparin ordnaði, at eg skuldi dreyga, men eg var bangin fyrir, at róðurketan fór, so eg snaraði meira varliga. Ofta kom eisini knep í.

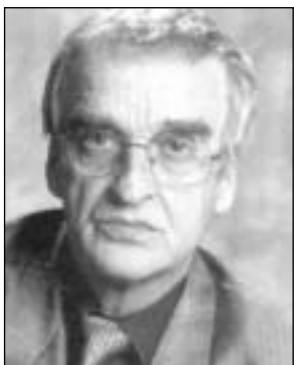
Skiparin sigur, at tað stendur og fellur alt við stýringini. Sjálvur tók hann rifluna. Hann hevði eina so kraftiga riflu og góður skjútti var hann. Hann rakti vanliga hvørt skot. Men tað var tað løgna við tí, at tá ið flúgvárin kom fyrstu ferð, og eg legði hann í borði, legði flúgvárin seg so sera nógv á liðuna, so uppsíðan lá ímóti okkum. Tá fekk hann eina salvu, eitt heilt magasin, omaná. Aftaná tað vendi hann altíð undirpartin móti okkum. Tað søgdu teir á skansanum aftaná. Eg minnst, at vit høvdu

Hendan myndin er av Norðfjørðinum, hagar nógv skip komu at keypa fisk undir krígnum.

Petur Dahl var fínur lærari í motorlæru. Hetta kom eisini Sverra til góðar.

Sverri letur sera væl at Thomas Arabo sum stjóra í Strandferðsluni.

akkurat opnað radio til London, og eg veit fyrir vist, at eftir klokku tíðini, var hann ein tíma yvir okkum. Skiparin hevði bara sagt, at tað mundi vera eini trý korter. Hann helt eisini, at vit mundu fáa einar seks bumbur eftir okkum, men hinir siga, at tær vóru átta, og tíðin, var ein heilur tími. Allar bumburnar fóru tíbetur

við síðuna av. Tær fyrstu fyra fóru niður við stórvantið. Og tá ið tær komu aftur undir skipið, tá vóru triggjar eksplosiónir, og tann eina hon var sera kraftig. Tá var tað fyrir mær sum um skipið stóð upp eftir enda. So sigur skiparin við maskinmeistarán: "Fær niður og vita um hon lekur". Men hon vætti ikki. Skipið var sera sterkt,

tað var bygt til íssigling. Men skiparin varð særdur í annað lærið, og fekk illa gingið. Skipið var eisini í sorli omandeks. Tað var ein flís, um ein favn til stóddar, farin úr mastrini, men hon stóð uppi kortini. Og segl og tovverk var alt í sori. Teir, sum høvdu maskinbyrsuna, vóru øgiliga raskir. Teir blivu við at skjóta og skjóta eftir honum. Eg øtaðist eina ferðina. Meðan mesanurin dettur niður við fótturnar á teimum, blivu teir við at skjóta. So teir stóðu beint í eldinum. Tað vísti seg eisini, at eingin var bangin, meðan tað stóð uppá. Tann einasti sum var bangin, var eg sjálvur, tá tað kom til róðurgreiðirnar. Eg var so bangin fyrir, at róðurketan fór at slitna, tí tað var hent fyrr. Tá kundu vit verið prísgivnir. Nú høvdu vit so stýrhús, sum var væl armerað.

Fram eftir rakettunum Men so hendi tað, at nú mangla rocketrakettir, sum vórðu skotnar upp hvørja ferð flogfarið kom yvir okkum. Tær lógu í koyggjunum frammi í lugarinum. Maskinmeistarin reykt fram í lugarið. Hann mátti niður gjøgnum skeilettið. Hann grýtti kassarnar við rakettunum upp á dekkið, og hann var ikki sloppin aftur í stýrhúsið, tá var flúgvárin aftur farin at skjóta. Men hann slapp við skrekkinum. Hann var raskur maður, Gunnar av Sevmýri. Tað var eitt bragd hann gjørdi, tí flúgvárin var so túttur yvir okkum. Stóðan var tann, at vit skutu alt, sum vit áttu, og tað var einki eftir, tá flúgvárin fór med alla. Við eitt vekk fer hann frá okkum. Hann fer eystur eftir. Niður ímóti sjónum. Tað var eitt sindur tjúkt í havsbrúnni. Og so var

hann bara burtur, og so vistu vit ikki meira. Hann hevði í hvussu er fingið nokk av okkum. Í øllum rokinum er hundurin horvin.

So sigur skiparin, at vit skuldu hugsa okkum eitt sindur um, áðrenn vit fóru at sigla aftur. Vit vóru greiðir yvir, at flúgvárar og kavbátar høvdu samband sínimillum. Og nú mátti gerast tað rætta. Tað var spakur streymur nú. Tað var hásummar, og tað sigst, at alt var lagt við minum millum Føroyar og Ísland. Vit skuldu seta kósina móti Mykinesi, men vit skuldu ikki vera so bangnir fyrir minunum, tá tað var fínasta veður og spakur streymur og ljóst alla tíðina. Vit vóru mitt millum londini, og vit gjørdi sum skiparin mælti til.

Mest forbrenda av tí var, at vit høvdu ongan bát at flóta á, um tørnur gjørdist á tí. Vit høvdu ein lítlan tom. Hann var ikki so illa farin, men hann tók ikki átta menn. Tað kundi ganga við sjei monnum. Eg var tann einasti maður, sum kundi taka mær av bátinum. Eg tók stokkin upp av dekkinum. Bummurin var dottin niður í bátin, sum bara var í sorli. Eg fór so í holt við at umvæla bátin, og eg veit ikki, hvussu leingi eg stríddist. Men flóttitangarnir í bátinum vóru so skotnir ígjøgnum og kundu ikki vera til nakra nyttu. Men eg fekk bátin tættan. So orkaði eg ikki meira og fór í koyggjuna. Eg veit ikki, hvussu leingi eg svav, men tá teir purraðu meg út, fingur teir meg ikki til at vakna. Tískil tóku teir meg úr koyggjunni, og ikki fyrr enn eg var komin út úr koyggjunni, vaknaði eg, so fokkaður var eg. Men tá eg kom fram, hevði eg eina so

F.v: Anker, Arnbjørn, Lisa, Turid og Solveig.

Føroysk skip sigldu upp á Eysturlandið og Norðlandið at keypa fisk at selja í Aberdeen. Her síggjast fleiri av teimum havnum, sum siglt varð til.

ræðuliga hövuðpínu og var eisini eitt sindur svimbul. So eg mátti ganga við stavi.

Tað vóru tvey samdögur, áðrenn vit vóru á Havnini. Tá var skiparin ringur. Hansara snuddir hövdu tikið ilt fyri seg.

Skiparin á sjúkrahús

Tá vit komu á Havnina kom sjúkrabilurin eftir skiparanum. So kom skipasýnið umborð. Eg gekk so runt við sýnsmanninum, Johan Meitilberg, og vísti honum allar skaðarnar. So fór sýnið og reiðarið til samráðingar. Sýnið hevði hug til at leggja skipið, men reiðarið fekk so ígjøgnum, at skipið mátti sleppa niður við lastini uppá tað, at tað skuldi gerast so og so nógv. Hetta var síðst í juni mánaði. So fóru vit suður til Tvøroyrar. Tað varð arbeitt í døgndrift. Nýggir bátar komu umborð. Alt varð skift út, og so fóru vit avstað niður. Gongulagið hjá mær rættaði seg nokk so skjótt. Vit seldu heilt gott. Tá vit so komu heim aftur fór skipið til hövudsumvæling. Hetta var ein øgilgur tútur. Skiparin kom nokk so skjótt fyri seg aftur, men hann lá framvegis á sjúkrahúsinum, tá vit komu aftur.

Sóu kavbát

Hóast slíkar hendingar varð farið avstað aftur. Einaferð minnst eg, at vit skuldu fara inn á Hornafjørðin. Tað var so øgiligt brim. Tað hevði verið lágætt, og brimið stóð í bakkan, og so var hann komin høgt. Men brimið vildi ikki leggja seg, og vit lógu uttanfyri har. Men so um kvøldið var klárt mánalýsi. Vit hövdu ein so sera góðan kikara, eg haldi, tað var ein náttkikari. Eg standi og hyggi út yvir havsbrúnna. Tá síggi eg týðiliga ein kavbát. Skiparin hevði eitt gott speialkort yvir Stoknes, eystanfyri Hornafjørðin. Við hjálp av hesum kortið fingið vit smoygt okkum inn um bogarnar, og tá fór kavbáturin eysturyvir. "Albert" var eitt so breitt skip, at vit kundu hava bjargingarbátin standandi tvørt fyri mitt í skipininum, so vit altíð kundu fáa hann skjótt í havið.

"Albert" fekk navnið Grýlan, tí hon var roknað fyri at vera eitt sera ljótt skip. Hon hevði fastan klyvara frammi á gronini. Skipið var uppkallað eftir Albert prins, sum var giftur við Victoriu drottning.

Anker, Lisa og Sverri við dótrini Liss.

Sverri og Solveig sum yngri.

"CM Slater", Slatrið, á beding á Skála.

Eg hevði gingið á skiparskúla í 1942-43, og ætlaði síðani at fara víðari.

Fekk Sólveig í dreymi

Men so hendi tað, at eg hitti Sólveig í 1948. Tað merkiliga var, at eg hevði longu tá fingið hana í dreymi. Eina náttina undir kríggnum kemur ein maður til mín í dreymi og sigur, at hetta skal verða kona tín, og at hon stóð í einum handli. So einaferð fleiri ár seinni, komi eg inn til Jóan Jakku skómakaran, og síggi Sólveig aftanfyri diskinn. Tá rennur dreymurin fram fyri meg, og eg sá, at hetta var júst hon!

Hon var dóttir Lisu, sum var úr Havn, og Anker Thomsen, sum var dani. Hann var komin til Føroyar sum 20 ára gamal at arbeiða sum bommfabrikantur hjá Knút Lützen og Bomm Jens. Hann var komin upp sum serkønur á økinum. Hann hitti so Lisu, giftist við henni og varð verandi. Sólveig og eg giftust í 1950. Vit bæði fingið so Liss, og gjørdist hon okkara einkarborn.

Men eg kom so at hava byggivirksemi í Havn eina tíð, og tá var bygt nógv í Havnini. Eg havi staðið fyri byggingini av nógvum av teimum raðhúsum, sum eru bygd í Havn í 60-unum, m.a. í Klokkegarði og Jóannes Patursonargøtu.

Í 1974 fór eg at arbeiða á Strandferðsluni sum timburmaður, og var har til eg fór frá vegna aldur 70 ára gamal. Mær dámdi so sera væl á Strandferðsluni. Og her vil eg taka til Thomas Arabo sum ein framúr stjóri. Vit vóru kanska ikki altíð samdir, men eg hevði virðing fyri honum. Framvegis havi eg vinir frá tíðini á Strandferðsluni, sum Páll Heinesen, sum eg síggi javnan,

Síðani arbeiði eg nøkur ár í eini vøggustovu sum húsavørður. Hetta dámdi mær eisini sera væl.

Vit bæði Sólveig vóru gift í 53 ár, til Sólveig doyði fyri tveimum árum síðani. Og nú búgva vit bæði Liss og eg uppi á Ternuryggi, har vit hugna okkum saman.

Vit takka Sverri fyri samrøðuna, sum er eitt gott íkast til lýsingina av farnu öld. Her skal verða lagt afturat, at vit vita, at Sólveig og Sverri hava verið stak góðir og hjálpsamir grannar, og er hetta eisini eitt frálíkt umdømi at hava.

Aftaná kríggið

Eg var nakað til skips eftir kríggið. Eg fór tveir túrar við "Jóannes Patursson" við Hans Paula Johannesen sum skipara. Men knæið var so vánaligt, at tað toldi ikki hetta lívið. Fór tó seinni á sild við "Norðstjørnuni", sum Úvak tá átti. Skipari var Thorvald Andreassen, sum seinni átti skipið, og sum aftur seinni átti línuskipið "Nornagest".

Aftaná hetta fór eg ein túr til Ísland, og eg arbeiði í 2 ár í Reykjavík sum handverkari. Eg varð biðin um at koma í sveituna til eitt stað, sum kallast Skeggjastaðir. Tað var ein ríkmaður, sum hevði keypt ein bóndagarð. Har stóðu eini hús. Men nú varð bygt uppí, so tað gjørdist eitt stórt hús. Tað var tá innilokað. Eg fór so í holt við innrættingina av húsinum. Eg var har í tvey summar og í Reykjavík um veturin. Mær dámdi sera væl í Íslandi.

Tað vóru tveir sera góðir vetrar í Reykjavík, eg búði á Seltjarnanesi. Men eg kom so heim og búsettist í Havn í 1946, og her havi eg búð síðani. Mær hevur altíð dámað sera væl at búgva í Havn. Eg fór fyrst til Lamghauge og Waagstein at arbeiða, og hetta dámdi mær væl. Men eg hevði fingið eina slíka hövuðpínu sum úrslit av hendingini undir kríggnum. Eg kundi ikki fylgja við hinum, og vildi tí heldur hava eitt arbeiði, har eg ráddi mær sjálvum.

Tá kríggð var liðugt, skuldi eg fara á stýrimansskúla. Men mongum brestur ætlan, hövuðpínan beindi fyri hesum. Eg ætlaði mær út at sigla, tí eg vildi ikki fiska longur.

Samandráttur av ársfrágreiðingini

Vit endurgeva her samandráttin av ársfrágreiðing FFs fyri 2005 saman við persónligu viðmerkingunum hjá formanninum Óla Jacobsen.

Í hesum døgum eru liðin 95 ár, síðan fiskimenn í Gøtu tóku fyrsta stig til at stovna Føroya Fiskimannafelag. Hetta varð gjørt við brævi, sum í desember 1910 varð sent til fiskimenn um landið við áheitan á teir um at virka fyri stovnan av einum felag fyri fiskimenn. Væl og skjótt varð arbeitt, tá hugsað verður um, at longu 14. november 1911 varð felagið stovnað og longu í januar 1912 varð sáttmáli gjørdur við Reiðarafelagið - helst fyrsti lønarsáttmáli, sum er gjørdur úr Føroyum. Hóast 95 ár bert er eitt hálvrunnt tal, eigur hetta ikki at verða gloymt.

Sjálvur havi eg eisini tveir smávegis merkisdagar tann 1. januar komandi. Tá vóru liðin 40 ár, síðan eg á fyrsta sinni varð valdur inn í felagsstjórnina í FF sum sýsluformaður fyri Eysturoyar Sýslu, og sama dag eru eisini 35 ár, síðan eg varð valdur til felagsformann í felagnum.

Hetta er stóur partur av so væl egnum lívi sum livitíðini hjá felagnum, og tí kann høvi gerast til - umframt at gera niðurstøðu fyri 2005 - eisini at hugleiða um so væl farnu tíðina sum framtíðina.

Tað er kunnugt, at tað eru tríggar høvuðsfortreytir sum avgera inntøkuna hjá fiskimonnum.

Sáttmálin

Tann fyrsta er sjálvur sáttmálin. Hesin er grundaður á, at manningin fær part av veiði fyri hvønn einstakan túr, og hetta prinsippið er ikki broytt alla ta tíð, sum felagið hevur virkað. Men frá at hava havt ein sáttmála fyri bert ein veiðihátt í mong ár, hava tey seinastu nógvu árin verið fleiri sáttmálar fyri tær ymisku veiðirnar. Afturat hesum fara javnan veiður og teirra sáttmálar í søguna, meðan nýggjar veiður koma inn. Tí er tað eitt stórt arbeiði altíð at hava sáttmálar fyri allar veiðiháttir.

Í sáttmálagerð er tað uppgávan at gera sáttmálar, sum lutvíst tryggja eina brúkiliga inntøku fyri fiskimenn, men sum eisini ber til fyri raksturin, so arbeiðsplássini kunnu varðveitast og um møguligt eisini økjust.

Umframt hetta hevur støðugt verið roynt at bota um sáttmálan yvirhøvur. Her ber sjáldan til at fáa nakra kollvelting í einum, men stig fyri stig munar hetta hóast alt so mikið, sum tað ger.

Nógva staðni eru hugsanir frammi um fullkomi-

liga broyting av sáttmálskipanini hjá fiskimonnum. Røddir hava verið frammi um meira at fáa eina fastlønarskipan, kanska við einum bonus sum ískoyti. Hetta vil stutt sagt merkja, at tær lægri inntøkurnar fara upp og tær hægri fara niður, t.v.s. ein javnari inntøka. Afturfyri skal fáast ein meira skipað arbeiðstíð, so menn ikki skulu hava fíggarligan áhuga fyri at leggja so nógv fyri, at hetta kann skaða heilsuna.

Men tað, sum er nærri, er norska skipanin, har inntøkurnar verða javnaðar yvir eitt longri tíðarskeið. Tá verður avroknað t.d. fyri eitt hálv ár í senn, og daginntøkan verður tann sama fyri allar túrar. Tað tykist sum at hetta eisini riggar, og at monnum dáma tað. Hetta er kanska leiðin fram.

Veiðinøgd og prísir

Hin fortreytin fyri inntøku fiskimanna er veiða og prísur fyri fiskin. Viðvíkjandi veiðu er tað sum so avmarkað, hvat vit kunnu ávirka, men vit hava tó saman við hinum feløgnum á økinum havt ein leiklut við ásetan av fiskidøgum, soleiðis sum tað er væl og virðiliga greitt frá í okkara ársfrágreiðingum.

Vit hava eisini havt ein rættiliga stóran leiklut í karmunum fyri prísáseting á tí botnfiski, sum verður landaður í Føroyum. Vit høvdu fram til endan av 80-unum ein planøkonomi fyri flakavinnuna, sum gjørdist ein búskaparlig vanlukka. Vit vóru millum teir fyrstu, sum fóru at berjast fyri marknaðarbúskapi og kapping um fiskin, sum hevur gjørt prísirnar so høg, sum teir hóast alt hava verið, og tað uttan studning. Seinastu árin hava vit eisini átt okkara part í teirri umlegging av fiskamarknaðinum, við nýggjari uppboðssølu, sum er enn eitt stig á leiðini í hesi kapping og málinum at fáa “rættar” prísir fyri fiskin.

Inntøkutrygdin v.m. Ein annar táttur er inntøkutrygdin, sum er av avgerandi týðningi fyri tryggjleikan hjá fiskimonnum. Her eru hendir stórir batar, síðan henda skipan kom fyrstu ferð, men seinastu árin hevur fremsta uppgávan verið at halda tørn. Sum vit minnast, vóru vit í hornatøkum við sjálvt donsku stjórnina, sum helt, at her var tikið ov rívan til. Men henda danska upplegging varð tó at enda slept, og var hetta eisini ein

sigur fyri føroyskt sjálvræði.

Síðan eru tað nógv onnur viðurskifti, sum eru rættiliga avgerandi fyri umstøður fiskimanna. Eitt er tryggingarmál, og her er væl eftir á mál fyri at tryggja fiskimenn, tá illa vil til. Her eru tó batar hendir, men fyrst og fremst batar sum feløgin sjálvi hava skipað fyri sum samlagstrygging og trygging fyri hættisliga sjúku. Men á øðrum økjum hendir ikki nógv. Ein nýggj vanlukkutryggingarlóg hevur verið á veg í mong ár, uttan at tað tykist at henda nakað serligt.

Borgarin

rættarleysur

Tað er eingin ivi um, at tað hevur verið strævið og ørkymlandi at berjast við almennu myndugleikarnar. Fremsta orsøkin fyri hesum er tann rættarfatan, sum er í politisku skipanini, sum vit hava havt so nógv dømi um. Hetta tykist bert at standa við og versna, so ótrúligt tað ljóðar. Hetta merkir, at nógv stríð skal brúkast til uppá seg smá uppløgd mál, sum mugu heilt til rættin fyri at fáa eitt úrslit, ið vit kenna framm- anundan. Eitt gott dømi um hetta er tað sokallaða eygleiðaramálið, sum gekk fleiri ár, áðrenn vit fingur tann rætt, sum vit vistu, at vit áttu.

Eitt annað dømi er væl og virðiliga lýst í hesi ársfrágreiðing. Hetta snýr seg um merkingina av teimum trimum orðunum “virði av vistarhaldi” hjá sjófolki, ið sambært skattalógina ikki skal skattast. Hetta var umsitið soleiðis, sum lógin er skrivað, í meira enn 30 ár. So fer líkningarvaldið knappliga at umsita hesa reglu, sum um tað stendur “virði av fríum vistarhaldi”, og uttan at hugt verður eftir, hvussu henda reglan hevur verið praktiserað. Grundað á hetta verða summir fiskimenn nú skattaðir av proviantinum og aðrir ikki. Her er uttan iva talan um eitt grovt rættar- brot til skaða fyri borgaran, og tað kann enntá ávísast, at allar rættarreglur eru settar til viks av myndugleikunum.

Her kunnu vit vísa til fylgjandi brot úr dóminum í “Jógvan S”-málinum, sum er eitt annað dømi um politiskt stýrt rættarloysi: **Hertil kommer, at sagsøgte (Fiskimálaráðið) annullerede en afgørelse, der var til gunst for sagsøger, uden at inddrage modstående hensyn i overvejelserne, selv om det i en sådan situation påhviler en offentlig for-**

valtningsmyndighed at overveje, om der findes særlige omstændigheder, der kan tale mod en annullation (t.v.s. afturtøka av fiski-loyvi).

Hetta sigur, at áðrenn ein avgerð verður tikin, sum er til skaða fyri borgaran, er tað lógarásett skylda hjá fyrisitingini at finna grundgevingar, sum tala ímóti at taka eina slíka avgerð. Hetta verður konsekvent ikki gjørt í føroysku umsitingini, og rættartrygðin í samfelagnum eru hareftir.

Royndirnar vísa eisini, at tað er nærum heilt ógjørligt at fáa teir mest uppløgdu skeivleikar rættaðar aftur. Sjálvt tá ein umsiting av órættum hevur fingið sín vilja ígjøgnum, ræður um at seta fótur í spennin og at halda fast um henda órætt.

Vit duga ikki at skilja, at slíkt hann halda fram at bera til. Vit skilja nóg illa, at ein sitandi stjórn kann fara soleiðis við sínum borgarum. Og enn minni skilja vit, at uttan mun til hvør andstøðan er, so rættir hon ikki hond frá síðu fyri at verja borgarar móti slíkari viðferð.

ALS

Við ALS hevur gingist stak illa. Vit hava nýtt nógvar kreftir í nevndini, sum skuldi endurskoða ALS, fyri at fáa eina rímiliga skipan fyri fiskimenn, sum bíða eftir skipi, sum liggur styttri ella longri tíð. Men tá avtornaði, varð ein slík skipan blokerað av formanninum fyri arbeiðsbólkin, sum nýtti skattaskipanina hjá fiski- og sjómonnum sum undanførslu fyri at nokta fiskimonnum nakrar sum helst sømdir! Hetta vísir ein ræðandi hugburð mótvegis okkara fiskimonnum og fiskivinnu, ein hugburður sum er rættiliga nógv útbreiddur í týðandi pørtum av samfelagnum.

Men hetta kundi kanska fyri so vítt gera tað sama. Tá lógin við teimum smáu broytinginum, sum nevndin barslaði við, kom fram á ting, varð viðgerðin blokerað av starvsfólki í løgtinginum, og síðan er einki hent. Og hetta lata tingmenn um seg ganga.

Ber til at fáa viðhald - í Danmark

Men tað vísir seg, at meðan tann føroyska politiska og umsitingarliga skipanin mest er at sammeta við betong, so er tað øðrvísi, tá vit hava verið í holt við ta donsku.

Hetta fingur vit váttað, tá fíggarnevndin í danska fólkinginum var her í

januar á vitjan. Í seinastu ársfrágreiðing høvdu vit eina gjølliga frásøgn um TV2-málið, har inntøku- og skattaviðurskifti okkara fiskimanna vórðu lýst á ein slíkan hátt, at formaðurin í donsku fíggarnevndini ætlaði at nýta “blokkin” sum jarnbrot móti føroyskum myndugleikum í viðurskiftunum hjá fiskimonnum. Tað eydnaðist okkum at vísa á, hvussu skeiv og villleiðandi hesi tíðindi, sum annars vóru komin úr Føroyum, vóru. TV2 tók tíðindini aftur. At hetta als ikki hevði kunnað hent við einum føroyskum fjølmiðli er ein onnur søga.

Men á umrøddu vitan viðgekk formaðurin í donsku fíggarnevndini, at hann var blivin villleiddur í málinum, og hann var so frægur maður, at hann bakkaði fullkomiliga í umrøddu hóttan móti føroyskum sjálvsavgerðarrætti, sum FF á hendan hátt fekk bjargað.

FF-blaðið

Ein táttur í virkseminum hjá okkum er kunning um okkara virksemi og okkara sjónarmið. Hetta verður fyri ein stóran part gjørt á okkara heimasíðu, men fyrst og fremst verður tað gjørt gjøgnum FF-blaðið, sum kemur úr aðru hvørja viku. Her verður fyrst og fremst kunnað um fiskivinnuviðurskifti og felagsviðurskifti. Men annars kunna vit um slík viðurskifti, sum hava beinleiðis áhuga fyri fiskimenn.

Men eisini onnur mál verða viðgjørd. Ein partur er síðsøga við serligum atlit at fiskimonnum, og vit hava fingið skrásett heilt fitt av søgu fiski- og sjómannanna, sum annars vildi farið fyri skeytið. Eisini lýsa vit samfelagsviðurskifti, sum hinir fjølmiðlarnir ikki taka upp, tí skeggið er ov nær høkuni.

Blaðið verður skrivað soleiðis, at tað eisini skal hava áhuga fyri onnur, og hetta hevur eisini fyri ein part eydnast, og blaðið hevur hampiliga stóra útbreiðslu og verður nógv lisið. Blaðið er væl umtókt av mongum, og tey eru ikki so fá, sum halda tað vera besta blað í landinum, og fleiri halda ikki onnur bløð.

Sum tað sæst á roknskapinum, kostar blaðið felagnum nakað, men hetta er væl útgivið. Fyri hendan pening fáa vit eina vælvild millum fólk, og ikki sørt av ávirkan heldur. Vit vita, at hóast blaðið verður tagt burtur í almennari umrøðu, so verður tað lisið av røttu viðkomandi.

Men vit vilja fegin frætta

frá fiskimonnum og øðrum um uppskot til broyting og betran av blaðnum, og fiskimenn eru sjálvandi eisini vælkomnir at skriva í blaðið.

Felagsvirksemið

FF varð sum kunnugt stovnað í 1911, og tá fekk tað viðtøkur, sum nærum ikki kundu broytast, tí ein broyting kravdi undirtøku frá meira enn helvtini av øllum limum, og hetta er sera trupult. Fyrst í 70-unum fingur vit framt eina lógarbroyting í tveimum stigum. Fyrsta broytingin var at gera tað lættari at broyta lógina, og síðan varð ein nýggj lóg samtykt við tí meiriluta, sum kravdist. Men grundleggjandi varð tó einki broytt. Felagið er skipað við einum sýsluformanni fyri hvørja sýslu og einum felagsformanni fyri alt landið. Hesir verða allir valdir við uratkvøðu. Vit halda, at hetta hevur riggað væl. Onkur helt kanska at tíðin er komin til at fara frá einum slíkum uppbygti í sýslum. Men hava menn meiningar um hetta, vilja vit fegin frætta.

Hinvegin so sakna vit, eins og onnur feløg, ung fólk at seta við í felagsarbeiðinum. Vit hava roynt at fáa ungar fiskimenn valdar t.d. sum sóknarformenn og tiltaksmenn. Síðan er møguleiki fyri at koma longri upp í stiganum. Men hetta gongur sera trupult. Tí at vera fiskimaður er fyri mong bæði farandi komandi, og tí eru nógvir, sum ikki stóðast. Men kortini kundu støðugir fiskimenn hildið seg til. Hetta kann gerast við at luttaka á landsfundum, og júst nú er við sóknarformansvali møguleiki at gera seg galdandi her.

Hevur verið ein góð tíð

Øll hendan tíðin í Fiskimannafelagnum hevur verið ein rík tíð. Tað hevur verið sera gevandi at hava kunnað arbeitt saman við fiskimonnum, álitismonnum og starvsfólki felagsins. Felagið hevur virkað sum ein eind, og høvuðsreglan hevur verið semja um arbeiðið og avgerðirnar hjá felagnum.

Hendan tíðin hevur eisini skapað samband til eina stóra fjøld av fólki, sum vit hava havt viðurskifti við, og hevur hetta eisini verið við til at menna virksemið hjá felagnum.

Hervið verður takkað lutvíst fyri skjótt farna ár, og annars fyri øll tey nógvu farnu árin.

Landsfundurin 2005: Væl vitjaður og konstruktivur

Hósdagin 29. desember hevði Føroya Fiskimannafelag sín árliga landsfund í Norðurlandahúsinum.

Sum vanligt var heilt fitt av fólki á fundi; tey mundu vera út móti 100 tilsamans.

Hetta er eina sera breið samkoma. Menn koma stórt sæð alla staðni frá í landinum, íroknað smápláss sum Hestur, Nólsoy og Skúvoy. Tað sama er galdandi fyri aldursamsansetingina. Luttakararnir vóru frá 17 ár upp í 78 ár, og merkir hetta eisini tilsvandi breidd í royndum sum fiskimenn. Vit kunnu bæði fegnast um eina "gamla gardu", sum trúföst møtir upp ár eftir ár - onkur er komin regluliga síðan 1960-ini, og so hvørt ár at síggja nýggj andlit, sum vit so vónandi eisini síggja aftur tey komandi árin.

Fundurin byrjaði við, at formaðurin bjóðaði vælkommin. Síðani hevði hann minningarorð um Jens Christian Dam, sum í nógv ár var sóknarformaður í Havn. Hann doyði beint undan jólum - 62 ára gamal. Jens Christian var fiskimaður í mong ár, eins og hann eisini var virkin á landi, seinast sum umsjónarmaður við leguhúsið í Nesvík. Hann var kendur sum ein framúr álitismaður, og tað var eisini soleiðis, vit kendu hann í FE.

Karl Isaksen, sýslufurmaður fyri Streymoyar sýslu, varð valdur til fundarstjóra.

Fyrsta punkt á dagskránni var framløga av ársfrágreiðingini.

Ársfrágreiðingin Henda varð lögð fram av formanninum. Ársfrágreiðingin hesaferð var eisini ein bóklingur upp á 96 síður. Her er virkseimið hjá felagnum í síni heild lýst. Á sjálvum fundinum bar bert til at hava ein samandrætt av frágreiðingini og hesin samandrættur, saman við øðrum tilfari,

Jens Christian Dam, sum í nógv ár var sóknarformaður í Havn. Hann doyði beint undan jólum

verður prentað í FF-blaðnum. Sjálv frágreiðingin verður send skipum, stovnum og myndugleikum, sum kunnu hava áhuga fyri henni. Her kann hon vera hent, tí frágreiðingin gevur svar upp á nógvar spurningar, sum sjómenn seta sær. Tey, sum annars eru áhugað, kunnu fáa hana við at venda sær til felagið. Hon verður eisini lögð út á heimasíðuna hjá FE. Endamálið við hesi drúgvu skrivligu frágreiðing er, at tað skal lættliga finnast fram til tað, sum er hent í árinum. Eisini slíkt sum annars verður "gloymt" av øðrum.

Aftan á framløguna av ársfrágreiðingini var orðið frítt, og tað vóru nógvir, sum høvdu viðmerkingar. Hesar vóru bæði til virkseimið hjá felagnum eins væl og til støðuna hjá fiskimonnum sum heild. Vit fara at triva í nøkur av teimum evnum, sum vórðu tikin fram:

Tryggingarmál Hesi finga stóra umrøðu á fundinum. Tað er semja um, at fiskimenn eru ov illa tryggjaðir, tá ikki alt gongur eftir ætlan. Her er lutvíst talan um, tá skip

liggja við tilsvandi manglandi inntøkum. Í hesum forinum eru menn sera ónøgdur við teirra støðu í ALS og teirri manglandi vælvild, sum fiskimenn føla, at avvarðandi myndugleikar vísa teimum, soleiðis sum tað eisini verður víst á í ársfrágreiðingini.

Hetta kom serliga fram í samband við endurskoðanina av ALS-skipanini, sum varð gjørd herfyri, har hesin hugburður serstakliga kom til sjóndar.

Síðan er tað støðan, tá ið fiskimenn verða sjúkir ella koma til skaða. Her er fyri tað fyrsta ein hópur av skipanum, sum eru gjørdar til ymiskar tíðir, og sum tað er sera ringt at hava greiðu á hjá teimum,

sum ikki fáast við slík mál til dagligt.

Samanumtikið kann sigast, at tryggin minskar sum frá líður, og at tað finnst enn tá dømi um, at borgarin fullkomiliga kann detta niður ímillum tveir stólar og einki fáa, hóast hann rindar sama skatt sum øll onnur. Sjálvt slíkir upplagdir skeivleikar eru nær um ómøguligir at fáa rættaðir, so sum politiska og umsitingarlaga skipanin virkar.

Her krevst eisini ein einfaldsgering av teimum ymisku skipanunum, so tær - so ella so - kunnu samskipast, so vit í staðin fyri t.d. fimm ymiskar skipanir, kunnu fáa eina skipan. Hetta eigur eisini at verða gjørt á ein slíkan

Ársfrágreiðing Føroya Fiskimannafelags fyri 2005

hátt, at vit hava eina grundleggjandi tryggingarskipan viðv. sjúku v.m., sum er grundað á verandi trygdarskipanir á økinum. Síðani eigur at vera møgult at útbyggja hesar skipanir t.d. við, at fiskimenn sjálvir ella teirra feløg, kunnu gera ískoytistryggingar, sum teir sjálvir móguliga gjalda. Hetta

Fundarluttakarar

Fundarluttakarar

Formaðurin í fíggarnevndini í danska fólkatilvísingini váttaði á Føroyavitjan í januar, at hann var villeiddur í málinum um skatting av føroyskum fiskimonnum. Tískil hevur hann tikið aftur alla hótta um at leggja seg úti føroysk viðurskipti. Hetta er eitt ítøkiligt avrik hjá FE.

kann verða gjørt eftir sama leisti sum samlags-tryggingin, sum teir siglandi longu gjalda kr. 17 um dagin til. Møguleiki skal vera fyrri - við at gjalda nakrar krónur eyka - at kunna tekna ískoytis-tryggingar. Eitt dømi um slíka trygging kundi verið, at endurgjaldið fyrri at missa ein túr vegna sjúka, skal vera meira í samsvari við tað, sum veruliga verður mist í inntøku.

Eisini varð tosað um eftirlønarmál. Her varð víst á, at FF í 2002 fekk eina skipan, sum reiðarar av sínum parti rinda ein part av, mótsatt øðrum pørtum av arbeiðsmarknaðinum, har tað veruliga er løntakarin sjálvur, sum rindar. Hann skal bert gera av, hvussu stórir partur av hansara lön skal fara til eftirlønarpæring.

Okkara skipan er grundað á sokallaða 60 ára kontoskipanina, sum tryggjar, at tann sum rindar inn fær sínar egnu pengar aftur. Tað ber væl til hjá hvørjum einstøkum at gjalda meira inn og tí fáa meira aftur. Men her er tó eitt loft uppá kr. 44.000 árliga. Hetta kann vera óheppið, og vilja vit royna at fáa hetta broytt.

Men her er tað tað sama. Tað er tørvur á eini heildarloysn og heildarpolitikki á økinum fyrri allar samfelagsbólkar. M.a. eigur trygd at verða fingin fyrri, at samfelagið framvegis stendur við sínar egnu skyldur á økinum, so ábyrgdin fyrri eftirlønnum ikki verður skumpað yvir á borgararnar sjálvar.

Um menn hava spurningar í sambandi við umrøddu skipanir, eiga teir sjálvsagt at venda sær til felagið.

Allahalgannadagur frídagur

Tað var góð undirtøka fyrri okkara tilmæli, sum varð umrøtt í seinasta blaði, um at skipini skuldu hava jólafríð, t.v.s. leggja stilt frá undan jólum og til nýggjárið er farið. Eisini vóru røddir frammi um, at tað sama skuldi vera galdandi við páskafrí. Afturat hesum var uppskot um, at Allahalgannadagur eigur at vera frídagur ella halgi dagur hjá sjófólki. Hetta fekk eisini undirtøku og víst varð á, at í Íslandi koma øll skip inn sjómannadagin.

Fiskimaður kann ikki fara á flot og avreiða. Eitt mál var um fiskimenn, sum eru heima millum túrar, og sum hava hug at fara á flot við báti sínum!

Jeffri Justinussen

Bárður Isaksen.

Fundarluttakarar

Fremstur á myndini er Petur Sofus, ið er veteranur. Hann hevur luttikið á landsfundum hjá FF síðan 1960-ini.

Marner á Skúr úr Nólsoy.

Mourensius Rensustein, Ressi, uttast t.v. mundi vera aldursforseti á fundinum við sínum 78 árum.

Tað kunnu teir sjálvsagt gera, um teir bert fáa sær eitt kók. Men fáa teir eitt sindur meira enn tað, kunnu teir als ikki avreiða ein stert. Her eigur at verða møguleiki fyrri, at teir, sum annars eru fiskimenn, eisini skulu hava møguleika at avreiða, tá ið

teir eru heima. Eitt slag av avmarkaðum loyvi hevði ikki koppað nakrari fiskidagaskipan!

Sáttmálar skulu haldast, eisini við. lurti útgerð. Ein stórir partur av ársfrágreiðingini var um sátt-

málarnar, sum jú eru tann grundleggjandi parturin av virkseminum hjá felagnum. Stórt sæð var ikki nógv at siga til hetta. Men stóðan var tann, at tað bar ikki til at gera sáttmálar, sum hava eitt loft í inntøkunum.

Eisini var semja um, at

ein sáttmáli skal haldast. Her var serliga hugsað um sáttmálaregluna um, at menn skulu hava mogleika at hoyra útvarpið v.m. við serligari hoyriverndarútgerð. Tað eru nógv skip, sum hava fingið slíka útgerð, men onnur hava ikki. Her var

semja um, at stig skulu takast til at tryggja, at sáttmálin verður hildin, um neyðugt við serligum tiltøkum.

Hetta sjónarmiðið skal eisini vera galdandi viðv. regluni um bann fyrri royking í felagshølum. Her er tað fyrri ein stóran part upp til fiskimenn sjálvar!

Tað kom eisini fram á fundinum, at reglan um, at manning og reiðari sjálvst kundu avtala býtið av ágóðanum av at taka livur, virkar væl í summum førum, har manningin fær ein størri part av býta javnt millum sín. Hetta er ein rímlig skipan, sum aðrir mugu kunna taka við.

Trygd

Trygd umborð er eitt evni, sum menn eru sera heitir fyrri. Semja er um, at tað er hent nógv seinastu árin, sum t.d. við trygdarskeiðum. Men tað kom fram, at tað var so sum so við eftirlitinum við, um menn veruliga hava prógv, tá teir mynstra. Um hetta veruliga er so, so er galið við eftirlitinum. Í gomlum døgum kom tað t.d. ikki fyrri, at menn mynstraðu, um teir ikki høvdu tuberklapróg. Dagurin, tá prógvdið gekk út, stóð á mynstringini.

Eitt annað í hesum sambandi er, at trygdarskeiðini kunnu vera rættiliga krevjandi kropsliga. Í Nor-egi hava teir tikið hetta til eftirtektar á tann hátt, at fiskimenn nýtast ikki at endurnýggja trygdarskeiðið, eftir at teir eru 60 ár. Vit hava eisini havt hetta upp á mál og fara at arbeiða við hesum máli.

Eitt mál í hesum sambandi er, um tær fyriskipaðu venjingarnar verða gjørdar, so menn eru fyrireikaðir, tá og um tað

Framhald av undanfarnu síðu

f.v. Eyðun Danielsen og Randal Nybo

Andreas Berglíð.

T.h. Eyðun Danielsen úr Rituvík.

Yngra ættarliðið, Mortan Berjastein úr Fuglafirði t.v. og Hallur Sólskerð av Sandi.

veruliga verður brúk fyri bjargingarútgerð v.m.

Skipanin hjá felagnum

Í ársfrágreiðingini varð lagt upp til eitt orðaskifti um sjálva skipanina hjá felagnum, sum í grundregluni er óbroytt, síðan felagið varð stovnað. Tað eru tvinnar høvuðsreglur. Ein er, at ein nevndarlimur er í hvørju sýslu, og hin er, at nevndarlimir og formaður verða valdir beinleiðis av limunum.

Hetta reisir fyrst tann

spurningin, um tíðin er lopin frá einum geografiskum uppbyti av nevndarlimum, og um tað ikki heldur skuldi verið so, at nevndin verður vald eftir veiðuhátti. Hin spurningurin er, um nevndarlimir skulu veljast á landsfundi heldur enn við beinleiðis vali.

Kjak var um hetta, og menn vóru eisini ymiskir á máli.

Alt í alt var talan um eitt sakligt og konstruktivt orðaskifti, ið felagsstjórnin fer at fylgja upp í tann

mun hetta er gjørligt.

Onnur mál

Aftan á døgurðasteðgin hevði fiskifrøðingurin Petur Steingrund eina framløgu, sum serliga var grundað á toskin, sum hvarv, og sum kom aftur fyrst í 90-unum. Vit endurgeva hendan fyrilesturin í aðrari grein, men hann førði eisini til spurningar og viðmerkingar, og var hetta eisini endamálið.

Síðani var framløga av roknskapi, sum vísti eitt hampiligt úrslit. M.a. vísti

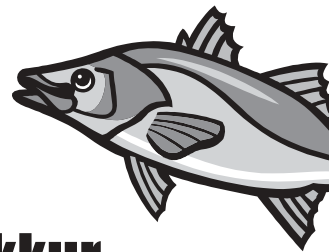
hann, at útgávan av FF-blaðnum nærur hvíllir í sær sjálvum nú. Roknskapurin varð samtyktur, og grannskoðarin varð afturvaldur.

Limagjaldið verður óbroytt og kl. 16.30 var fundurin liðugur.

Við fundarløk varð dentur lagdur á, at tað hevur týðning, at limir og felag hava samband millum sín - eisini millum landsfundirnar. Tí eiga teir altíð at venda sær til felagið, um teir hava spurningar. Felagið er til tað sama!

AGN

sild
tobis
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR

telefon: 448095 · fax: 448744

BAADER

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74

Fax: 44 42 85

Seinasta freist at gjalda fyri 2006

Í desember kom krav frá postverkinum fyri haldaragjaldið fyri 2006. Hóast kravið var eitt sindur ógreitt, so eru tær kr. 250 fyri eitt heilt árgjald.

Hetta er seinasta blað hjá teimum, sum ikki hava goldið. Tískil kann tað náast enn. Summi hava mist kravið burtur. Tá ber kortini til at venda sær til postverkið ella til okkum.

Tað kemur fyri, at ólag er á útberingini. Her er tað postverkið, sum hevur ábyrgdina. Men kortini vilja vit fegin hoyra um slíkt ólag, so vit kunnu fylgja tí upp.

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Heimasíðan hjá Fiskamarknaðinum er at finna á www.fmf.fo

Gongdin hjá Fiskamarknaðinum

Nýggja felagið P/F Faroe Fish Market varð stovnað 1. januar 2005. Vit hava hugt eftir gongdini, og hvussu tað hevur gingist hjá nýggja felagnum, nú fyrsta árið er farið aftur-um.

Kunningarfundir P/F Faroe Fish Market skipaði fyrri kunningarfundir kring landið fyrst í árinum. Á fundunum varð greitt frá bygnaðarbroytingunum í Fiskamarknaðinum og Landingarmiðstöðunum, sum merkja, at P/F Fiskamarknaður Føroya (gamli fiskamarknaðurin) og Ráfiskaseljara felagið eiga 50% hvør í nýggja Fiskamarknaðinum - P/F Faroe Fish Market. Síðan varð greitt frá teimum ætlanum sum fyrirtøkan hevði og legði upp til at fáa íblástur frá fundarluttakarunum.

Kunningarfundir vóru á Toftum 10. februar, í Vágum 15. februar, í Suðuroy 24. februar, á Skopun, 8. mars, í Klaksvík, 11. mars, í Tórshavn 18. mars og við Fiskimálaráðið 21. mars. Fundirnir vóru sera góðir, væl av fólki var á fundi, og nógvir spurningar vórðu settir og svaraðir. Nevndin í P/F Faroe Fish Market var sera væl nøgd við fundirnar. Serliga vóru tað uppskot frá fiskakeyparum og fiskaseljarum, sum vóru sera kveikjandi og nýskapandi. Tey hava verið við til at geva nevndini íblástur til framtíðarætlanir.

Broytingarkrøv frá Fiskimálaráðnum Fiskimálaráðið kravdi, at P/F Faroe Fish Market gjørdi nakrar broytingar í mannagongdunum. Millum hesar var uppstramman í trygdunum hjá keyparunum og broyting í mannagongdina viðvíkjandi sølunum.

Uppstramman í trygdunum hjá keyparunum merkti, at Fiskamarknaðurin mátti broyta telduprogrammið, soleiðis at allir keypararnir sá sína saldo fyrri setta trygd alla tíðina, meðan keypt varð.

Mannagongdin viðvíkjandi sølunum var soleiðis, at um boðni prísurin var undir minstaprisinum, sum skipið hevði ásett, varð fiskurin seldur við fyrivarni. Fiskamarknaðurin ringdi síðan til skipið aftaná uppboðssøluna fyrri at vita, um skipið góðtók søluna.

Frá 1. september 2005 varð henda mannagongdin broytt soleiðis, at um einki boð fæst fyrri fiskin, sum er ájavnt við ella hægri enn ásetti minstiprís, verður fiskurin ikki seldur. Um prísurin er ájavnt við ella hægri enn ásetti minstiprís, er fiskurin seldur, og sølan fyrri tann partin av lastini kann tá ikki takast aftur.

Skipið hevur to fullan rætt at ásetta minstapris fyrri fiskin. Tað kemur to fyrri, at okkurt fiskaslag ella partar av einstøkum fiskaslagi ikki verður selt. Tá er møguleiki við telefonsøluni seinnapartin, at skipið kann royna einaferð afturat at selja fiskin - møguliga við einum lægri minstapris.

Nýggj Reglugerð Nevndin í P/F Faroe Fish Market samtykti á nevndarfund 4. oktober 2005 nýggja reglugerð fyrri Fiskamarknaðin. Nýggja reglugerðin var sett í verk tann 6. oktober 2005.

Henda reglugerð var orðað í samráð við limir í Ráfiskaseljarafelagnum, Ráfiskakeyparafelagnum og uppboðssøluhaldarunum, og var eisini góðtíkin av Fiskimálaráðnum.

Menning í keypsskipanina Broysingarnar, sum Fiskimálaráðið kravdi, gjørdi tað neyðugt at gera broysing í telduskipanini. Eisini vóru uppskot frá fiskakeyparum og fiskaseljarum íblástur til broysing í keypsskipanini. Hetta vóru to mest broysingar, har keyparar fingi fleiri upplýsingar um skip, veidu og annað. Hetta var broytt og endaligt tikið í brúk 1. september 2005.

Fiskaprisur sendur sum SMS boð til útróðrarmenn 1. september 2005 byrjaði Fiskamarknaðurin eina roynd at senda prísirnir við SMS-boðum til útróðrarmenninar, soleiðis at teir beinanvegin fáa prísirnar sendar til sína fartelesfon. Tað eru umleið 35 bátar, sum í løtuni fáa prísirnar sendar um SMS. Henda tænasta er ókeypis, og tað er bert at venda sær til Fiskamarknaðin, so skal hetta verða skipað. Henda tænasta hevur verið væl móttíkin, og teir stóru bátarnir hava spurt eftir hesum, og hesum arbeiðir fiskamarknaðurin við.

Menning av heimasíðuni Arbeitt hevur verið við at betra um heimasíðuna

www.fmf.fo. T.d. kunnu allir keypararnar nú prenta ein "keypsseðil", sum sigur, hvat teir hava keypt beint aftan söluna. Hetta gera teir við at logga seg á heimasíðuna hjá Fiskamarknaðinum. Arbeitt verður við, at seljarar eisini kunnu fáa ein sölulista av heimasíðuni beint eftir söluna.

Søla í 2005 Fiskamarknaðurin hevur selt umleið 45.000 tons í 2005 fyrri ein meðalprís uppá 11,77 pr kilo. Landingartøluni hjá Fiskiveiðueftirlitinum (www.fve.fo) siga, at tað vóru landað 122.000 tons av fiski í Føroyum í 2005. Hetta vil siga, at umleið 37% av fiskinum, sum var seldur í Føroyum, var bjóðaður út til allar fiskakeyparar gjøgnum Fiskamarknaðin. Hetta er ein framgongd í mun til undanfarin ár.

Gongdin seinastu árin sást á talvuni.

Faroe Fish Market sendir øllum viðskiftafólki bestu ynski um eitt gott 2006. Vit vóna í samstarv við øll avvarðandi at menna uppboðssøluna enn meira. Tey sum hava uppskot í so máta eru altíð vælkomin at venda sær til leiðsluna.

	2003	2004	2005
Selt á uppboðssøluni (kg)	42.017.862	40.906.352	45.215.044
Landa í Føroyum (kg)	128.019.353	113.603.723	122.085.221
% á uppboðssøluni	32,82	36,01	37,04

Talvan vísir gongdina á Fiskamarknaðinum seinastu árin.

Felagið Føroyskir Fiskimenn Uttanlands

Hogni W Høgnesen er næstformaður í felagnum fyrri fiskimenn uttanlands.

EEU hevði aðalfund í Norðurlandahúsinum 3. januar kl. 15.00.

Uppmøtingin var góð og formaðurin Jógvan Fagraklett greiddi frá um samdøgursfrádráttin, har hesin, eftir fund við Landsstýrismannin í fígurarmálum er hækkaður við virkni frá 1 jan 2005.

Men to fanst hann at, at ein forðing er tað minsta dagatal ið ásett er í kunngerðini fyrri at fáa samdøgursfrádrátt. Hetta virkar darvandi fyrri menn, sum eru avloysarar.

Eisini kom fram, at nú er møgult at tryggja seg í ALS við at rinda 3000 kr um árið, tá fiskað verður í londum, har Føroyar hava dupultskattaavtalu.

Hann greiddi eisini frá, at frá sjúkrakassa í økinum hjá viðkomandi kann fáast eitt skjal at vísa fram hjá lækna ella tannlækna uttanlands, t.v.s. í Norðurlondum og Stóra Bretlandi.

Formaðurin harmaðist um, at telefonstuðulin var avtíkin, uttan at myndugleikarnir høvdu sett seg í samband við felagið, ið varðar av fiskimonnum uttanlands. Grundgevingarnar hjá Bjørn Kalsø fyrri avtøkuni samsvara ikki við tað, sum fiskimenn uttanlands kenna til í tí dagliga. Vantandi tøkni ger, at kostnaðurin er væl størri enn tað, sum varð ført fram í grundgevingunum fyrri málinum, tá tað var samtykt.

Formaðurin harmaðist eisini um, at menn ikki sýndu felagnum meira áhuga. Skal felagið gera nakað munagott krevst, at felagið hevur ein stóran limaskara. Limagjaldið er bert knappar 17,00 kr um mánaðin ella 200 kr pr ár, ið er eitt tað lægsta limagjald hjá nøkrum felagið her á landi.

Eftir formansfrágreiðingina var nevndarval:

Í gomlu nevndini sótu:

Jógvan Fagraklett, formaður
Erhard Müller, varaformaður
Jóhan Hansen

Í desember tók Erhard seg úr nevndini, og varaformaðurin Hogni W Høgnesen tók sæti.

Nýggja nevndin er henda eftir hvar limirnir sigla:

Fyri Danmark:

Jógvan Fagraklett
Formaður.
Varam. Jákup Súni Jacobsen

Fyri Norra:

Hogni Waag Høgnesen, næstformaður.
Varam. Absalon E Hansen.

Fyri Canada:

Jóhan Hansen. Varam.
William Hansen.

Eftir valið var ymiskt á skránni. Fremsta mál var at fáa fleiri limir í felagið. Faldarar og merkir vórðu býtt út, sum menn hava møguleika fyrri at kunna seg um felagið.

Fleiri kundu hugsa sær, at felagið, skipaði fyrri einari ársveitslu, har fiskimenn uttanlands kundu komið saman.

Harumframnt varð mett, at ein heimasíða kundi verið gjørd, ið kundi verið felagnum at gagni.

Felagið Føroyskir Fiskimenn Uttanlands

Jógvan Fagraklett
tlf 218129

Hogni Waag Høgnesen
tlf. 223811

William Hansen
tlf. 448217

TEAM 65

Happadráttar-seðlarnir kosta:

1/1 seðil..... 200,-
1/2 seðil..... 100,-
1/4 seðil..... 50,-

So nógvir eru vinningarnir:

1 x	250.000,- kr.
1 x	75.000,- kr.
2 x	60.000,- kr.
3 x	30.000,- kr.
4 x	25.000,- kr.
5 x	15.000,- kr.
17 x	10.000,- kr.
32 x	5.000,- kr.
47 x	3.000,- kr.
117 x	2.000,- kr.
288 x	1.000,- kr.
484 x	500,- kr.
Eykav.	15.000,- kr.
1002 vinningar =	1.960.000 kr.

Sølan til fyrra hálvár 2006 er byrjað.
 70% av söluvirðinum fer til vinningar. Ongastaðni í ríkinum verður latið so nógv útaftur í vinningum.

Fyrsti dráttur verður 13. februar, annar dráttur 24. apríl og triðji dráttur verður 29. mai 2006.
 Keypir tú seðilin áðrenn 2. februar 2006, er seðilin við í øllum dráttunum.

Av ágóðanum fer 1/3 til ÍSF, og 2/3 verða settir í grunn ætlaður brekaðum.

Her fært tú happadráttarseðlarnar:

Jógvan Nybo 750 Viðareidi Tel 45 10 93	Jana K. Mikkelsen 513 Syðrugøta Tel 44 10 13	Hansa A. Hansen 440 Haldórvík Tel 42 33 79	Arngerð Davidsen 380 Sørvágur Tel 33 31 61	Magna Kjærbaek 900 Vágur Tel 37 34 02
Jonna Johannessen 740 Hvannasund Tel 452013 / 752013	Marius Skaale Mýravegur 620 Runavík Tel 44 73 29	Gunn Joensen 350 Vestmanna Tel 42 44 60	Helga Lauritsen 388 Mykines Tel 33 29 31	Ebba Thomsen 850 Hvalba Tel 37 51 41
Anna Norðoy við Trøllagil 3 700 Klaksvík Tel 45 76 68	Jóhanna Heinesen 480 Skála Tel 44 10 51	Hjørleiv Poulsen 280 Hestur Tel 32 80 39	Bjarni Dalsgaard 220 Skálavík Tel 36 12 41	Óluva D. Persson Áargeil 21 100 Tórshavn Tel 31 47 91
Anna J. Ellingsgaard 470 Eiði Tel 42 31 02	Miriann Dam Lygnnes 410 Kollafjørður Tel 42 10 61	Inga Joensen 360 Sandavágur Tel 333039 / 333839	Ketty Andreassen Øravíkarlíð 800 Tvøroyri Tel 37 12 08	Irena Jacobsen Fútalág 36 100 Tórshavn Tel 32 13 09 far 21 23 09
Rasmus N. Hansen 520 Leirvík Tel 44 30 01		Marianna Ellefsen 370 Miðvágur Tel 33 31 64		

Hin føroyski
HAPPADRÁTTURIN

Gud - til hvørja tíð

Lítið á hann, fólk, á hvørji tíð, oysið út tykkara hjertu fyri honum, okkum Gud er vernd.

Sl. 62,9

Dávid kongur var maður eftir Guds hjarta. Hóast tað gjørdi hann ikki altíð Guds vilja - tíverri. Hann kendi til lættar, einfaldar og glaðar dagar, samstundis sum hann kendi til tungar, truplar og sorgbundnar dagar. Hann kendi til dagar, tá Gud var Gud í lívi, gerandisdegi og avgerðum hansara, og tá Gud ikki var tað. Hann upplivdi sigrar og føll bæði andaliga og handaliga.

Tílikur maður er góður at taka við læru av, góður at lurta eftir. Trúgv, vísdómur og eyðmýkt hansara skulu vegleiða og stimbra teg. Føll, mistøk og vantrúgv hansara skulu ávara teg.

Lat nú Gud, gjøgnum áminning og vitnisburð Dávids, vegleiða teg frá ársbyrjan. Hann sigur: "Lítið á Gud, fólk, á hvørji tíð."

Ja, men, er einfalt álit á Gud ikki ein farin tíð? Skal upplýsta nútíðarmenniskjað ikki líta á seg sjálvt, á tøkna, framburðin, humanismuna?

Gud sigur: "Lítið á meg, fólk til eina og hvørja tíð - í øllum londum. Eg eri og verði altíð tann sami, óansæð hvat heimurin meinir, og hvussu hann sær út!"

Tann, sum lítur á Gud, verður ongantíð svikin, men skal uppliva frelsu, ø.2, stendur á klettinum og vikast ikki, ø.3, fær vón frá Gudi, ø.6, og hjálp og vernd, ø.8. Sanniliga, Gud er "verdur" álit títt.

"Oysið út tykkara hjertu fyri Gudi." Tað er bæði neyðugt og gott, sigur Dávid víðari. Gud kennir tína stúran, hvørja tunga hugsan, líðing og pínu. Legg alt yvir á hann.

Hann lurtar og skilur teg sum eingin annar. Um hann ikki tekur allar byrðar av tær, so ber hann tær saman við tær. Frá tí løtu tú leggur alt yvir á Gud, er hjálp, styrki, friður og hvíld hansara ávegis til tín. Hví so drála við at biðja og oysa?

Lítur tú á Gud, og oysir tú hjarta títt út fyri honum, verður hann tín vernd, frelsa, styrki, unggari...

Sum tað troytta og bangna barnið finnur hvíld og vernd í faðirs fangi, skalt tú finna hvílu og verju í Guds fangi, í Jesu ørmum. Tryggjari stað finst ikki - heldur ikki í 2006. Gott nýggjár.

*Í hendi Guds er hvør ein tíð,
 í hendi Guds er alt vart stríð,
 vár gleði og vár sorg so sár,
 hitt mikla djúp, hitt lítlá tár.*

Slb. 534

DEKKMASTER.FO**Fastir, lágir prísir**

Bílig og góð dekk til persónbilar, vøruvagnar & jeepar

...tá ið prísurin eisini er avgerandi!

Á GOYMSLU

Michelin Alpin A2
vetrardekk,
195/65-15"

Fyri hvørt
925,-

Fyri settið
2.990,-

Zilliom Nimbo
15" felgur

www.dekkmaster.fo • info@dekkmaster.fo • telefon 227 000

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust
og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Minningargudstænasta 7. mai 2006 í Newcastle

Sum vanligt verður minningargudstænasta við kransálegging fyri danskar og føroyskar sjómenn, sum fórust undir 2. heimsbardaga, í St. Nicholas Cathedral, Newcastle sunnudagin tann 7. mai kl. 12.

Prestur verður Hjørdis Kjærgaard frá donsku/føroysku sjómanskirkjuni í Hull. Aftaná verður ábit, og øll eru vælkomín.

Ferðamøguleikarnir eru góðir. Tað ber til at fara við Atlantic Airways til Aberdeen fríggjadagin 5. mai kl. 10.10, og tað slepst aftur úr Aberdeen mánadagin 8. mai kl. 15.30. Ferðaseðlar fáast fyri niður í kr. 595 hvønn vegin.

Millum Aberdeen og Newcastle ber til

bæði at flúgva og at koyra við toki. Ferðaskrivstovurnar kunnu greiða bílegg- ingar.

Sum okkara lesarar vita, hava vit havt nógv tilfar frá seinasta minningarhaldi- num, sum var í Newcastle í fjør.

Vit fara at hava eina stóra frásøgn afturat, og hon verður um havnarmannin Klæmint Jacobsen og Pat úr Newcastle, sum hittust í júst Newcastle.

Sum vit hava greitt frá áður, var Newcastle fremsti heimbyurin hjá sjófolki við donskum skipum undir krígunum, og tað var í hesum sambandi, at tey hittust.

Føroya størsti veitari til ídnað og vinnu

Pakningur úr kartong, bylgjupappi
og tjúkkum pappi, plastikki og
øðrum tilfari til ídnaðarlig endamál.

Vit útvega eisini: Plastvørur • Pakkiútgerð
Maskinur • Arbeðsklæði Trygdarútgerð •
Knivar • Tilsetning • Sekkir • Plattar • Vaskievni

Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari
...sjálvandi til besta prísini!

FARPACK

Smyrilavegur 5 · P.O. Box 3099 · 110 Tórshavn · Føroye Islands
Tel +298 35 3000 · Fax +298 35 3010 · farpack@farpack.fo

www.farpack.fo

Vit hava stórt úrval av fiskireiðskapi til línu og snellu

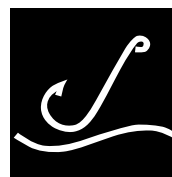
Svøvlalínu frá 3,5 til 9 mm. Tit avgera sjálv,
hvussu langt skal vera millum svøvlarnar.

Húkar í ymsum støddum og sniðum. Rippaðir og órippaðir.
Teymar frá nr. 4 til 20 í fleiri litum.

Eisini eru handlarnir fullir av klæðum til sjó- og arbeiðsfólk.
Frá innast til uttast.

TEYMAVIRKIÐ

FO-620 Runavík · Tel. 473000

SNØRISVIRKIÐ

FO-700 Klaksvík · Tel. 455254

GLÆMAN

FO-100 Tórshavn · Tel. 318600

Sjómannafótbóltskappingin 2005

Tað eru nú fleiri ár síðan, at byrjað varð at skipa fyri eini fótbóltskapping millum sjómenn. Kappingin hevur verið lögð 28. desember, tí roknað verður við, at millum jóla og nýggjárið eru flest møguligir av siglandi monnum heima.

Kappingin varð eisini hildin sum vanligt hendan

dagin. Tað sigst, at luttøkan var eitt sindur minni enn vanligt, tí allir teir stóru trolararnir vóru burtur. Men hóast tað vóru 120 mans, sum luttóku. Teir flestu vóru úr Norðoyum. Tað vóru eisini manningar hiðani, sum vunnu steypini. Manningar úr Eysturoy og Havnini vóru eisini væl umboðaðar í kappingini.

Tað vóru eisini nógvir áskoðarar, sum fingi øðrvísi fótbólt. Aftaná plagar at vera borðhald. Vit hava nakrar myndir frá kappingini.

Tey vinnandi liðini vóru: "Jákup B" nr. 1, "Norðborg" nr. 2 og "Ágot" nr. 3.

Manningin á "Norðborg"

Eystein Poulsen av "Ágot".

Manningin á "Maskot"

Sámal Jákup Olsen og Grímur Lassen, skipari og reiðari á "Jákup B".

Manningin á "Kvikk"

Markus í Norðnastovu og Jákup Sólstein

